

§ 25**Provozovatel distribuční soustavy****(1) Provozovatel distribuční soustavy**

- a) zajišťuje spolehlivé provozování, obnovu a rozvoj distribuční soustavy na území vymezeném licenci,
- b) poskytuje služby distribuční soustavy,
- c) řídí toky elektřiny v distribuční soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi ostatními distribučními soustavami a přenosovou soustavou ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy.

(2) Provozovatel distribuční soustavy, k jehož soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst zákazníků, nesmí být souběžným držitelem licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem.**(3) Provozovatel distribuční soustavy má právo**

- a) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu distribuční soustavy a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,
- b) nakupovat s nejnižšími náklady podpůrné služby a elektřinu pro krytí ztrát elektřiny v distribuční soustavě,
- c) omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny účastníkům trhu s elektřinou
 1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
 2. při stavech nouze nebo při předcházení stavu nouze,
 3. při neoprávněné distribuci elektřiny podle § 53,
 4. při neoprávněném odběru elektřiny podle § 51,
 5. při provádění plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,
 6. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,
 7. při odběru elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob,
 - 8.

- při odběru elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou a zákazník nevybavil tato odběrná zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů, nebo
9. při odběru elektřiny, kdy zákazník opakovaně bez vážného důvodu neumožnil přístup k měřicímu zařízení nebo neměřeným částem odběrného elektrického zařízení, přestože byl k umožnění přístupu za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení alespoň 15 dnů předem písemně nebo jiným prokazatelným způsobem vyzván.
- d) změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroben a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo vývoz elektřiny do zahraničí s ohledem na spolehlivý provoz distribuční soustavy
1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
 2. při stavech nouze nebo při předcházení stavu nouze,
 3. při neoprávněné distribuci elektřiny podle § 53,
 4. jestliže mu výrobce neumožní přístup k měřicímu zařízení,
 5. při neoprávněné dodávce do distribuční soustavy podle § 52,
 6. při provádění plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,
 7. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,
 8. při dodávce elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob,
 9. při dodávce elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou a výrobce nevybavil tato zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů,
 10. při provádění dispečerského řízení podle § 26 odst. 5, nebo
 11. neumožnil-li výrobce elektřiny opakovaně bez vážného důvodu přístup k měřicímu zařízení, přestože byl k umožnění přístupu za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení alespoň 15 dnů předem písemně nebo jiným prokazatelným způsobem vyzván,
- e) v souladu se zvláštním právním předpisem^{4d} zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení,

- f) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, obnovou a provozováním distribuční soustavy,
 - g) odstraňovat a oklešťovat stromoví a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromoví a jiných porostů ohrožujících bezpečné a spolehlivé provozování zařízení distribuční soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel,
 - h) vstupovat nebo vjíždět v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat nebo vjíždět na nemovitosti, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti.
- (4) Provozovatel distribuční soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu^{4e}, vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy.
- (5) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) bodu 5 a písm. d) bodu 6 je provozovatel distribuční soustavy povinen oznámit započetí a skončení omezení nebo přerušení dodávek elektřiny způsobem v místě obvyklým nebo s využitím elektronických komunikací a uveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup, nejméně však 15 dnů předem. Ohlašovací povinnost nevzniká při provádění nutných provozních manipulací, při nichž omezení nebo přerušení dodávky elektřiny nepřekročí 20 minut.
- (6) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) je provozovatel distribuční soustavy povinen obnovit dodávku elektřiny bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušení; v případech uvedených v odstavci 3 písm. c) bodu 4 a písm. d) bodu 5 je povinen obnovit dodávku po úhradě náhrady škody.
- (7)

V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) je právo na náhradu škody vyloučeno. To neplatí, nesplní-li provozovatel distribuční soustavy oznamovací povinnost uloženou podle odstavce 5 nebo v případech, kdy poruchu prokazatelně zavinil provozovatel distribuční soustavy.

- (8) Provozovatel distribuční soustavy je povinen při výkonu oprávnění podle odstavce 3 písm. e) až g) co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitosti jim bezprostředně oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do předchozího stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromoví je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.
- (9) Pokud byl vlastník nebo uživatel nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 3 písm. e) a f) omezen v obvyklém užívání nemovitosti nebo mu vznikla újma na majetku, má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu. Právo na náhradu podle věty první lze uplatnit u provozovatele distribuční soustavy do 2 let ode dne, kdy k omezení nebo újmě došlo, jinak právo zaniká.
- (10) Provozovatel distribuční soustavy je dále povinen
- a) každému, kdo požádá o připojení k distribuční soustavě, stanovit podmínky a termín připojení a umožnit distribuci elektřiny každému, kdo o to požádá, je připojen a splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování distribuční soustavy, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro distribuci nebo při ohrožení spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,
 - b) na základě žádosti obchodníka s elektřinou nebo výrobce elektřiny přerušit distribuci elektřiny v případě neoprávněného odběru elektřiny,
 - c) zajišťovat neznevýhodňující podmínky pro připojení zařízení k distribuční soustavě, u zákazníků odebírajících elektřinu ze sítí nízkého napětí, kteří nejsou vybaveni průběhovými měřeními, přiřadit odpovídající typový diagram dodávek,
 - d) zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektřiny distribuční soustavou,
 - e) zajistit zřízení technického dispečinku pro výkon činností podle odstavce 1 písm. c) v případě, že provozuje zařízení s napětím 110 kV a odpovídat za jeho činnost,
 - f) zajišťovat měření v distribuční soustavě včetně jejich vyhodnocování a předávat operátorovi trhu naměřené a vyhodnocené údaje a další nezbytné informace pro plnění jeho povinností,

- g) zpracovávat a po schválení Energetickým regulačním úřadem zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup Pravidla provozování distribuční soustavy a vykonávat licencovanou činnost v souladu s těmito pravidly,
- h) poskytovat provozovateli přenosové soustavy a provozovatelům jiných distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu a vzájemné spolupráce,
- i) zpracovávat v souladu s dispečerským řádem ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy roční přípravu provozu distribuční soustavy, a to zejména rozsah a termíny odstávek zařízení pro distribuci a předpokládané omezení distribuce, a zveřejňovat ji,
- j) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj distribuční soustavy, a to nejméně na 5 let,
- k) průběžně zveřejňovat informace o možnostech distribuce elektřiny v distribuční soustavě způsobem stanoveným v Pravidlech provozování distribuční soustavy,
- l) provádět hodnocení provozu distribuční soustavy z technického hlediska,
- m) zpracovávat údaje nezbytné pro rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o cenách za distribuci elektřiny,
- n) zajišťovat ochranu chráněných informací, včetně zajištění ochrany údajů předávaných operátorovi trhu,
- o) vypracovat havarijní plány do 6 měsíců od udělení licence a dále je každoročně upřesňovat; při jejich tvorbě a upřesňování spolupracovat s provozovateli soustav, s jejichž zařízeními je jeho zařízení propojeno,
- p) dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Energetickému regulačnímu úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- q) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k jiné distribuční soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektřiny mezi distribučními soustavami, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení k této distribuční soustavě,
- r) poskytnout na vyžádání dodavateli poslední instance údaje o zákazníkovi a jeho odběrném místě v rozsahu nezbytném pro zajištění dodávky poslední instance,
- s) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k přenosové soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektřiny mezi přenosovou

a distribuční soustavou, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy spojených s připojením svého zařízení k přenosové soustavě.

(11) Provozovatel distribuční soustavy je rovněž povinen

- a) informovat ministerstvo nejpozději do konce druhého týdne měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí o fyzikálních tocích dovozu elektřiny ze států, které nejsou členy Evropské unie,
- b) zpracovávat a předávat operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou,
- c) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení distribuční soustavy,
- d) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na distribuci elektřiny u operátora trhu; zaregistrováním se provozovatel distribuční soustavy stává registrovaným účastníkem trhu,
- e) řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, ke které je jeho soustava připojena, při stavech nouzevyhlášeném tímto provozovatelem nebo při předcházení stavům nouze oznámeném tímto provozovatelem,
- f) zajistit přenos elektřiny a v případě provozovatele distribuční soustavy nepřipojené přímo k přenosové soustavě distribuci elektřiny,
- g) provést technická opatření k ochraně ptactva na nově instalovaných stožárech venkovního vedení vysokého napětí a při výměně stávajících stožárů,
- h) zajišťovat propagaci energetických služeb a jejich nabídky zákazníkům za konkurenceschopné ceny energetických služeb,
- i) při změně parametrů elektřiny upravit na svůj náklad svá zařízení tak, aby vyhovovala těmto změnám,
- j) zajistit si dodávku elektřiny na krytí ztrát v distribuční soustavě a pro vlastní potřebu,
- k) hradit operátorovi trhu ceny za činnosti operátora trhu podle Pravidel trhu s elektřinou,
- l) registrovat odběrná místa a předávací místa u operátora trhu.

(12) Pokud provozovatel distribuční soustavy, která není přímo připojena k přenosové soustavě, nemá schválena vlastní Pravidla provozování

distribuční soustavy, použijí se Pravidla provozování distribuční soustavy provozovatele distribuční soustavy přímo připojené k přenosové soustavě, na jehož vymezeném území se nachází.

Komentované ustanovení upravuje katalog práv a povinností účastníka trhu s elektřinou provozujícího distribuční soustavu. Stanoví podmínky, za kterých lze zařízení distribuční soustavy zřizovat a provozovat. V souvislosti s provozováním distribuční soustavy pak přiznává držiteli licence nezbytná práva s tím spojená (opravy, údržba atd.) a rovněž upravuje otázky eliminující případné negativní jevy (stav nouze, neoprávněný odběr a jiné). Práva a povinnosti jsou omezena na určitou oblast (tzv. vymezené území).

Obsah výkladu

I. Provozovatel distribuční soustavy	1–8
II. Hlavní předmět činnosti	9–
III. Výčet přiznaných práv	22 21
1. Právo zřizovat a provozovat vybraná zařízení distribuční soustavy	24 29
2. Právo nakupovat s nejnižšími náklady podpůrné služby a elektřinu pro krytí ztrát elektřiny v distribuční soustavě	28 30
3. Právo omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny účastníkům trhu s elektřinou	31– 55
a) Bezprostřední ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a likvidace těchto stavů	35– 37
b) Stav nouze nebo předcházení stavu nouze	38
c) Neoprávněná distribuce nebo odběr elektřiny	39
d) Provádění plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí	40– 45
e) Při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy nebo přenosové soustavy	46– 47
f) Při odběru elektřiny zařízeními ohrožujícími život, zdraví, majetek nebo zařízeními ovlivňujícími kvalitu elektřiny v neprospěch jiných účastníků trhu	48– 50
g) Při odepření přístupu k měřicímu zařízení	51–
4. Právo změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroben a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo vývoz elektřiny do zahraničí s ohledem na spolehlivý provoz distribuční soustavy	58 59
IV. Povinnost obnovit dodávku elektřiny a otázka náhrady škody	60–
V. Povinnost zřídit věcné břemeno	69 77

VI. Právo vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, obnovou a provozováním distribuční soustavy	78– 85
1. Právo vstupu	82–
2. Právo vjezdu	84
VII. Odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečné a spolehlivé provozování zařízení distribuční soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel	86– 91
VIII. Vstupovat nebo vjíždět v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat nebo vjíždět na nemovitosti, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti	92– 97
IX. Podmínky výkonu oprávnění	98–
1. Povinnost co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí	103
2. Oznamovací povinnosti	104
3. Uvedení nemovitosti do patřičného stavu	111
X. Povinnost poskytnout přiměřenou jednorázovou náhradu	114
XI. Výčet dalších povinností provozovatele distribuční soustavy	120
1. Povinnost připojit a umožnit distribuci elektřiny	125
a) Povinnost připojit	133
b) Povinnost umožnit distribuci	130
2. Povinnost na základě žádosti obchodníka s elektřinou nebo výrobce elektřiny přerušit distribuci elektřiny v případě neoprávněného odběru elektřiny	134 135
3. Povinnost zajišťovat neznevýhodňující podmínky pro připojení zařízení k distribuční soustavě, u zákazníků odebírajících elektřinu ze sítí nízkého napětí, kteří nejsou vybaveni rubežovým měřením, přiřadit odpovídající typový diagram dodávek	136 139
4. Povinnost zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektřiny distribuční soustavou	140 141
5. Povinnost zřídit technický dispečink	142
6. Povinnost zajišťovat měření v distribuční soustavě a s tím spojené konsekvence	144 146

7. Povinnost zpracovávat a zveřejňovat Pravidla provozování distribuční soustavy	147 153
8. Povinnost poskytovat provozovateli přenosové soustavy a provozovatelům jiných distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu a vzájemné spolupráce	154 156
9. Povinnost zpracovávat roční přípravu provozu distribuční soustavy	157
10. Povinnost každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj distribuční soustavy, a to nejméně na 5 let	161 164
11. Povinnost průběžně zveřejňovat informace o možnostech distribuce elektřiny v distribuční soustavě způsobem stanoveným v Pravidlech provozování distribuční soustavy	165 166
12. Povinnost provádět hodnocení provozu distribuční soustavy z technického hlediska	167 168
13. Povinnost zpracovávat údaje nezbytné pro rozhodnutí Úřadu o cenách za distribuci elektřiny	169 171
14. Povinnost zajišťovat ochranu chráněných informací, včetně zajištění ochrany údajů předávaných operátorovi trhu	172 177
15. Povinnost zpracovávat a upřesňovat havarijní plán	178
16. Povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup	184 186
17. Povinnost na své náklady zajistit připojení svého zařízení k jiné distribuční soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektřiny mezi distribučními soustavami, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení k této distribuční soustavě	187 189
18. Povinnost poskytnout na vyžádání dodavateli poslední instance údaje o zákazníkovi a jeho odběrném místě v rozsahu nezbytném pro zajištění dodávky poslední instance	190 193
19. Povinnost na své náklady zajistit připojení svého zařízení k přenosové soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektřiny mezi přenosovou a distribuční soustavou, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy spojených s připojením svého zařízení k přenosové soustavě	194
20. Povinnost informovat Ministerstvo nejpozději do konce druhého týdne měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí	195

o fyzikálních tocích dovozu elektřiny ze států, které nejsou členy Evropské unie

21. Povinnost zpracovávat a předávat operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu	196 197
22. Povinnost zpracovávat a předávat Ministerstvu a Úřadu jednou ročně, nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku, zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení distribuční soustavy	198 199
23. Povinnost zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na distribuci elektřiny u operátora trhu	200 201
24. Povinnost řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, ke které je jeho soustava připojena, při stavech nouze vyhlášených tímto provozovatelem nebo při předcházení stavům nouze oznámeném tímto provozovatelem	202 204
25. Povinnost zajistit přenos elektřiny a v případě provozovatele distribuční soustavy nepřipojené přímo k přenosové soustavě distribuci elektřiny	205 206
26. Povinnost provést technická opatření k ochraně ptactva	207
27. Povinnost zajišťovat propagaci energetických služeb a jejich nabídky zákazníkům za konkurenceschopné ceny energetických služeb	214 216
28. Povinnost při změně parametrů elektřiny upravit na svůj náklad svá zařízení tak, aby vyhovovala těmto změnám	217
29. Povinnost zajistit si dodávku elektřiny na krytí ztrát v distribuční soustavě a pro vlastní potřebu	218 220
30. Povinnost hradit operátorovi trhu ceny za činnosti operátora trhu	224
31. Povinnost registrovat odběrná místa a předávací místa u operátora trhu	222 225
XII. Přestupky	226 227

I. Provozovatel distribuční soustavy

Ustanovení čl. 2 bodu 6 směrnice 2009/72 vymezuje provozovatele distribuční soustavy **1** jako fyzickou nebo právnickou osobu, která odpovídá za provoz, údržbu a v případě

potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti a případně její propojení s jinými soustavami a dále za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny.

Provozovatelem distribuční soustavy tedy může být jak osoba fyzická, tak osoba **2** právnická, podstatné však je, aby se jednalo o osobu způsobilou podnikat v energetických odvětvích, resp. taková osoba musí být držitelem licence na distribuci elektřiny [§ 4 odst. 1 písm. b) bod 3] jakožto zvláštního oprávnění uděleného Úřadem. Regulace státem je nezbytná z toho důvodu, že se jedná o činnosti spojené s veřejným zájmem, které nadto vykazují znaky monopolního charakteru. *„Přirozený monopol může vzniknout na lokální úrovni i na úrovni celostátní (národní) a je důsledkem přiznání původně nikolivvýlučného práva, nýbrž oprávnění k výkonu natolik specifických činností, že při jejich realizaci ve skutečnosti neexistuje konkurence, popřípadě důsledkem technologických nebo ekonomických podmínek na trhu. Typickým příkladem přirozených monopolů je provoz rozvodných distribučních sítí (elektrické sítě distribuční, elektrické přenosové sítě, ropovodů, plynovodů, vodovodní sítě), ale také například sítí železničních“* (Raus, Oršulová 2014 § 10). NS v rozsudku **23 Cdo 5730/2015** formuloval a odůvodnil závěr, podle kterého *„v tzv. síťových odvětvích, a to v oblasti energetiky, v telekomunikacích a v železniční dopravě, bude vždy infrastrukturu (zařízení, sítě, rozvody) nutné považovat za monopol; je totiž z hlediska finanční či technické náročnosti nebo neuskutečnitelnosti (často i z urbanistických důvodů) vyloučeno vybudování alternativních zařízení (jen stěží si lze představit, že na jednom distribučním území bude existovat více paralelních distribučních sítí)“*.

Licencovanou činnost potom provozovatel vykonává v rámci vymezeného území [§ 2 **3** odst. 1 písm. a)]. Uvedené značí, že na trhu s elektřinou existuje pluralita provozovatelů distribučních soustav, na rozdíl od provozovatele přenosové soustavy, který je jediný.

Provozovatel musí při své činnosti taktéž disponovat příslušným souborem relevantních **4** zařízení a vedení souhrnně označených za distribuční soustavu [§ 2 odst. 2 písm. a) bod 1]. Vlastnictví či vlastnické právo je přímé a výlučné právní panství určité individuálně určené osoby (vlastníka) nad konkrétní věcí. Uživatelem je osoba odvozující svá oprávnění od vlastníka. Provozovatel může být přímo vlastníkem příslušných zařízení nebo je provozovat na základě jiného práva (nájem, pacht apod.). V tom spočívá odlišnost od provozovatele přenosové soustavy, který musí být zároveň jejím vlastníkem [§ 24a odst. 2 písm. a)].

V rámci trhu s elektřinou, popřípadě dispečerského řízení je rozlišováno mezi **5** provozovatelem regionální distribuční soustavy, která je přímo připojena k přenosové soustavě, a provozovatelem lokální distribuční soustavy, u níž tento aspekt absentuje,

tedy taková soustava je připojena do regionální nebo jiné lokální distribuční soustavy. Uvedené rozlišování souvisí se sumou přiznaných práv a uložených povinností.

V rámci provozovatelů distribučních soustav je zvýrazněn kvantitativní parametr, který 6 ovlivňuje, resp. zužuje (omezuje) předmět podnikatelských aktivit na daném segmentu trhu. Provozovatel distribuční soustavy, k jehož soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst zákazníků, totiž nesmí být souběžným držitelem licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem (odstavec 2).

Uvedená podmínka je odrazem požadavku čl. 15 směrnice 2003/54 upravujícího právní 7 oddělení provozovatelů distribuční soustavy, tzv. *unbundling*. Bylo ponecháno na vůli států, zda tento požadavek budou uplatňovat i na integrované elektroenergetické podniky sloužící méně než 100 000 připojeným zákazníkům nebo obsluhující malé izolované soustavy. Obdobná podmínka je nyní obsažena v čl. 26 odst. 4 směrnice 2009 /72. Český zákonodárce poskytnutou možnost výjimky modifikoval, když za relevantní hodnotu stanovil menší počet připojených zákazníků, než požaduje směrnice. Pro tuto kategorii podnikatelů platí i další podmínky, například povinnost vést v účtovém rozvrhu účty pro účtování o nákladech a výnosech, výsledku hospodaření atd. (§ 20 odst. 1).

Uvedené pravidlo v současné době představuje i jednu z podmínek pro posouzení 8 žádosti o udělení licence podané provozovatelem distribuční soustavy. Materiálně vzato se totiž ve vztahu k této kategorii subjektů jedná o další z podmínek pro udělení licence. Pokud žadatel o jinou licenci v rámci zmíněných činností bude provozovatelem distribuční soustavy naplňující stanovený kvantitativní předpoklad, Úřad pro nesplnění zákonné podmínky licenci udělit nemůže.

II. Hlavní předmět činnosti

Povinnosti provozovatele distribuční soustavy můžeme rozlišovat na primární (hlavní), 9 které jsou imanentní předmětu jeho činnosti, a na doplňkové, které slouží řádnému plnění primárního cíle. V odstavci 1 je definován hlavní předmět činnosti, resp. jsou vymezeny základní povinnosti provozovatele distribuční soustavy. Následně konkretizovaný katalog práv a povinností je od něj obsahově odvozen.

Provozovatel distribuční soustavy zajišťuje spolehlivé provozování, obnovu a rozvoj 10 distribuční soustavy na území vymezeném licenci, poskytuje služby distribuční soustavy a řídí toky elektřiny v distribuční soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi ostatními distribučními soustavami a přenosovou soustavou ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy. Jedná se o výkon imanentní vlastnímu předmětu podnikatelské činnosti provozovatele distribuční soustavy.

Distribuční soustava, jak název sám napovídá, slouží k distribuci elektřiny, kterou lze **11** chápat jako přenos elektřiny distribuční soustavou vysokého, středního a nízkého napětí za účelem jejích dodávek zákazníkům (velkoodběratelům nebo konečným spotřebitelům elektřiny), avšak s vyloučením dodávek samotných (čl. 2 bod 5 směrnice 2009/72). Okruh činností provozovatele nelze vázat výlučně k distribuční soustavě a jejímu provozování. V daném kontextu **EnerZ** stanoví zvláštní pravidlo, že provozovatel distribuční soustavy je povinen za úplaty elektrickou přípojku provozovat, udržovat a opravovat, pokud o to její vlastník písemně požádá (§ 45 odst. 6). V tomto smyslu se tedy nejedná o zařízení distribuční soustavy ve smyslu legální definice.

Prostorové působení předmětu činnosti je orientováno na administrativně stanovenou **12** oblast (vymezené území).

Provozovatel distribuční soustavy má právo a současně i povinnost zajišťovat **13** spolehlivé provozování a rozvoj distribuční soustavy a mezi tuto činnost nepochybně patří také povinnost zabránit neoprávněným odběrům elektřiny. Vyhledávání a odhalování neoprávněných odběrů elektřiny je třeba považovat za řádné plnění povinnosti uložené **EnerZ** (NS 4 Tdo 615/2012).

Spolehlivost provozování značí schopnost řádně plnit požadované činnosti. Spolehlivost **14** má dvě složky: adekvátnost a bezpečnost. Adekvátnost značí schopnost soustavy pokrývat nepřetržité zatížení včetně odběrů se zohledněním plánovaných odstávek, bezpečnost zahrnuje schopnost soustavy vypořádat se s neočekávanými poruchami (například zkraty).

Náleží sem provádění revizí, údržby, což přispívá k zajištění bezporuchovosti **15** provozovaných zařízení. Dílčím ukazatelem může být četnost přerušení distribuce a délka jeho trvání.

Obnova prvků distribuční soustavy je nedílnou součástí jejího provozování, jedná se **16** o činnosti plánovaného a soustavného zlepšování technického stavu distribuční soustavy. Zahrnuje procesy renovace zařízení, výměny, popřípadě rekonstrukce za situace, kdy technický stav zařízení nesplňuje požadavky bezpečnosti a spolehlivosti stanovené právními předpisy a technickými normami. V takovém případě je totiž obnova distribuční soustavy přímo povinností provozovatele [§ 11 odst. 1 písm. c)], protože neadekvátní technický stav je příčinou zvyšování nákladů na udržování. Výměna vedení technické infrastruktury, pokud nedochází k překročení hranice stávajícího ochranného nebo bezpečnostního pásma, nevyžaduje rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas [§ 79 odst. 2 písm. s) StavZ].

Ve vztahu k rozvoji distribuční soustavy lze zmínit, že požadavky na plánování rozvoje **17** distribuční soustavy jsou přímo obsahovou náležitostí pravidel provozování distribuční soustavy [§ 2 odst. 1 písm. e) ObsNál]. Rozvoj distribuční soustavy zahrnuje činnosti směřující k modernizaci distribuční soustavy, k úspoře nákladů, aplikaci nových technologií a poznatků v předmětu licencované činnosti. Často je reakcí na faktická zjištění v rámci vymezeného území, například nutnost zvýšení distribuční kapacity zařízení v místě, kde stávající kapacita nemůže uspokojit požadavky nových žadatelů o připojení, popřípadě kde s ohledem na technicko-ekonomické parametry zařízení je účelné instalovat zařízení odpovídajícímu cílovému zatížení v dané oblasti.

Povinnost zajišťovat spolehlivé provozování, obnovu a rozvoj distribuční soustavy úzce **18** souvisí s dispečerským řízením (příprava provozu, hodnocení provozu, rozvoj distribuční soustavy), stejně jako řízení toků elektřiny v distribuční soustavě.

Službou distribuční soustavy je zajišťování distribuce elektřiny a služeb souvisejících se **19** zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy, která je poskytována na základě příslušné smlouvy (§ 50 odst. 6).

Stručně shrnuto se jedná o povinnost provozovatele distribuční soustavy umožnit **20** transport elektřiny skrze jím provozovaná technická zařízení jiným subjektům, a to v odpovídající kvalitě. Protože ve své podstatě se jedná o činnost monopolního charakteru, poskytované služby jsou regulovány Úřadem (§ 19a). Ze stejného důvodu je navíc provozovateli uložena povinnost zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektřiny distribuční soustavou.

Využití služby bez právního důvodu, popřípadě v rozporu s dispečerským řádem je **21** zakázáno (§ 53).

III. Výčet přiznaných práv

Katalog přiznaných práv se vztahuje ke zřizování zařízení distribuční soustavy a k **22** činnostem souvisejícím s jejím provozováním.

V případě některých práv lze v jejich obsahu vyselektovat odpovídající povinnost. Při **23** neoprávněném odběru elektřiny (§ 51) provozovatel musí distribuci elektřiny přerušit, protože se jedná o právem reprobované chování. Navíc neoprávněný odběr přispívá ke zvyšování ztrát v distribuční soustavě. Provozovatel tedy nemá na výběr, zda přiznané právo uplatní, či nikoli.

1. Právo zřizovat a provozovat vybraná zařízení distribuční soustavy

Provozovatel distribuční soustavy má přiznáno právo zřizovat a provozovat vlastní **24** telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu distribuční soustavy a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů [odstavec 3 písm. a)], jakož i zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy v souladu se **StavZ**, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení [odstavec 3 písm. e)].

Telekomunikační síť lze ve smyslu **§ 2** písm. h) ElKom považovat za síť elektronických **25** komunikací, nikoli však za veřejnou komunikační síť elektronických komunikací [**§ 2** písm. j) ElKom]. Vyjdeme-li z legální definice distribuční soustavy, je telekomunikační síť nedílnou její součástí (například automatizované systémy dispečerského řízení), protože bez jejich existence by spolehlivý a bezpečný provoz distribuční soustavy nebyl možný. Síť optických kabelů propojující jednotlivé systémy je zpravidla provedena formou kombinovaných zemních lan v rámci stávajících vedení.

Za tohoto stavu může být s podivem, proč výstavba těchto telekomunikačních **26** „podpurných sítí“ není kryta věčným břemenem jako výstavba zařízení distribuční soustavy. Povaha systémů jako nedílné součásti distribuční soustavy to nevyžaduje. Jejich provozování je zabezpečováno prostřednictvím veřejnoprávního oprávnění *ex lege*.

Komentované ustanovení obsahuje dvě práva (zřizovat a provozovat). Zřizování se **27** dotýká výstavby nových zařízení distribuční soustavy (budování nových telekomunikačních sítí) v rámci rozvoje, provozování pak zařízení stávajících (opravy, údržba apod.).

2. Právo nakupovat s nejnižšími náklady podpurné služby a elektřinu pro krytí ztrát elektřiny v distribuční soustavě

Podpurné služby jsou určeny k zajištění systémových služeb [**§ 2** odst. 2 písm. a) body **28** 8 a 13]. Trh s podpurnými službami organizuje provozovatel přenosové soustavy.

Ztráty v distribuční soustavě můžeme podle charakteru rozlišovat na technické **29** a netechnické. Technické ztráty souvisejí s provozovanými zařízeními, resp. jsou důsledkem užitých materiálů (mají původ v jejich povaze), a povahou elektřiny. Netechnické ztráty mají původ v lidském jednání a jsou reprezentovány neoprávněnými odběry elektřiny (**§ 51**).

V tomto případě je elektřina obstarávána na základě smlouvy o dodávce elektřiny (§ 50 odst. 1). Protože nákup elektřiny souvisí se zajišťováním provozu distribuční soustavy, nejedná se v tomto rozsahu o podnikání ve smyslu § 420 odst. 1 ObčZ, resp. podle EnerZ.

3. Právo omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny účastníkům trhu s elektřinou

EnerZ přiznává provozovateli právo omezit nebo přerušit dodávky elektřiny ze 31 stanovených důvodů. Existence tohoto práva je zcela opodstatněná, protože v opačném případě by provozovatel nemohl dostát svým zákonným povinnostem (například zajištění spolehlivosti provozu), potažmo by mohl trvat právem *reprobovaný* stav (neoprávněný odběr).

Pojem „přerušit“ nedává pochybnosti stran jeho výkladu ve smyslu časově vymezeného 32 období, po které se dodávka elektřiny fakticky nerealizuje (neuskutečňuje). Způsob „omezit“ značí zúžení rozsahu dodávek elektřiny nebo poskytovaných služeb pod sjednanou či stanovenou úroveň.

„Přerušeni dodávek elektřiny dominantním dodavatelem není zneužitím dominantního 33 postavení, pokud k takovému kroku existují objektivně ospravedlnitelné důvody. V daném případě byla jako objektivní důvod akceptována skutečnost, že odběratel nehradil zálohy na platby za dodávky elektřiny. Tento důvod může být řazen pod oprávněné hájení obchodních zájmů, jak konstatoval Tribunál ve věci British Plaster Board“ (Raus, Oršulová 2014 § 11).

Modifikace dodávky nebo odběru elektřiny ve smyslu jejího omezení, změny nebo 34 přerušeni nemusí být jediným nepříznivým důsledkem závadného chování účastníka trhu s elektřinou. V úvahu přichází odpovědnost za přestupek [§ 90 odst. 1 písm. e) a q), § 91 odst. 2 písm. c), § 91a odst. 1 písm. i) a další].

a) Bezprostřední ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a likvidace těchto stavů. Jedná se o důležitý důvod ospravedlňující modifikaci dodávky elektřiny, protože 35 je chráněn jiný významný zájem. V případě chráněných hodnot lze odkázat na jejich předchozí vymezení v § 11 odst. 1 písm. i). Je přímo povinností provozovatele distribuční soustavy v takovém případě zakotveného práva využít. Úřad dokonce může zrušit licenci subjektu, který porušováním povinností stanovených EnerZ ohrožuje život, zdraví nebo majetek osob [§ 10 odst. 2 písm. b)].

Elektrická zařízení náležejí mezi tzv. vyhrazená technická zařízení, kterými jsou zařízení se zvýšenou mírou ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a majetku, která podléhají doзору podle zákona (§ 6b SODBezPr).

Z vymezení předpokladu lze dovodit částečný překryv s možnou neoprávněnou³⁷ dodávkou elektřiny nebo neoprávněným odběrem tam, kde je technicky zrealizován v rozporu s právními předpisy a technickými normami.

b) Stav nouze nebo předcházení stavu nouze. Stavem nouze je stav, který vznikl v elektrizační soustavě v důsledku EnerZ předvídaných situací, jež způsobují významný³⁸ a náhlý nedostatek elektřiny nebo ohrožení celistvosti elektrizační soustavy, její bezpečnosti a spolehlivosti provozu na celém území státu, vymezeném území nebo jeho části. Předcházení stavu nouze je soubor opatření a činností prováděných v situaci, kdy existuje reálné riziko vzniku stavu nouze (§ 54). Z daného vymezení vyplývá, že se jedná o nežádoucí stav, který je objektivně způsobilý vyvolat nebo již způsobuje významné důsledky. Jedná o nestandardní provozní stav s ohledem na normální parametry provozu (bezpečná a spolehlivá dodávka elektřiny). Uvedené je samozřejmě nežádoucí, a proto zákonodárce zakotvil vhodný postup jak v rámci předcházení stavu nouze, tak v rámci procesu jeho odstraňování (NouzEI).

c) Neoprávněná distribuce nebo odběr elektřiny. Jednotlivé skutkové podstaty neoprávněného odběru jsou vymezeny v § 51, v případě neoprávněné distribuce³⁹ v § 53. Ve svém důsledku se jedná o nežádoucí výsledky závadného chování jiných účastníků trhu s elektřinou, proto jsou zákonem zakázána. Impuls k omezení nebo přerušení dodávek může vzejít přímo od provozovatele distribuční soustavy, popřípadě jiného účastníka trhu. V případě neoprávněného odběru tak může provozovatel činit na základě vlastních zjištění a rozhodnutí (zásah do měřicího zařízení) nebo na žádost jiných subjektů, a to na základě žádosti obchodníka s elektřinou nebo výrobce elektřiny. V rámci vlastního rozhodnutí je provozovateli dána možnost volby mezi přerušením nebo omezením dodávek elektřiny. V rámci žádosti jiného subjektu potom provozovatel musí dodávku výlučně přerušit [§ 25 odst. 10 písm. b)].

d) Provádění plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí. Zákonodárce tyto⁴⁰ činnosti specifikuje demonstrativním (neuzavřeným) výčtem, když jmenovitě uvádí zejména nejčastěji prováděné činnosti jako opravy, rekonstrukce, údržbu a revize. Bližší charakteristiku těchto pojmů EnerZ neobsahuje. Ačkoli doktrína připouští ve veřejném právu použití *analogie legis* pouze v omezené míře, tak tam, kde zákon určitý právní problém přímo neřeší, lze pro výklad chybějící právní úpravy či pojmu podpůrně užít

zákonného ustanovení svou povahou a účelem nejbližšího. V nastíněném kontextu je proto jistě legitimní výklad pojmů *per analogiam* tak, jak jsou vymezeny v jiném zákoně, konkrétně se jedná o ÚČZ (NSS 9 Afs 141/2007).

Opravou se odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození za⁴¹ účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Údržbou se rozumí soustavná činnost, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení a předchází poruchám a odstraňují se drobnější závady [§ 47 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 500/2002 Sb.]. Rekonstrukcí se rozumějí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů (§ 33 odst. 2 DPřij).

Plánovitost prací se vztahuje jak k zařízením distribuční soustavy, tak k prostoru⁴² zákonem vymezenému rozsahem ochranných pásem. Lze pouze podotknout, že činnosti v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy mohou být ovlivněny ochranným pásmem jiného zařízení, například v důsledku realizace veřejně prospěšné stavby [§ 46 odst. 11 písm. a)].

S ohledem na kritérium nezbytného rozsahu rovněž platí, že plánované práce je třeba⁴³ provést pokud možno v řádném termínu stanoveném s přihlédnutím k jejich složitosti. Jakékoli svévolné otálení s jejich provedením by nenaplněovalo zákonný předpoklad pro přerušení dodávky elektřiny apod.

Protože provozovatel disponuje předchozí informací o termínu a způsobu provedení⁴⁴ plánovaných prací, je mu uložena ohlašovací povinnost (§ 25 odst. 5). Započetí a skončení omezení nebo přerušení dodávek elektřiny musí být oznámeno způsobem v místě obvyklým, který se z povahy věci bude místně lišit, a může být proveden například místním rozhlasem. Jemu naroveň (spojka „nebo“) je dán způsob s využitím elektronických komunikací a uveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup (zpravidla na webových stránkách provozovatele). S přihlédnutím k zásadě minimalizace případných negativních důsledků s tím spojených se domníváme, že nejvhodnější by byla volba (kombinace) obou způsobů, potažmo preference prvního z nich, a to z důvodu objektivní možnosti potenciálních adresátů se s oznámením skutečně seznámit.

Zákonný požadavek spočívá v postulátu, že dotčenému účastníkovi bude fakticky dána⁴⁵ možnost zohlednit délku plánovaných prací a s dostatečným předstihem přijmout případná opatření (hrozba zkázy zmražených produktů a jiné). Délka doby seznámení se s okolností přerušení dodávky elektřiny je vymezena minimální spodní hranicí, když činí nejméně 15 dnů předem. Ohlašovací povinnost nevzniká při provádění nutných provozních manipulací, při nichž omezení nebo přerušení dodávky elektřiny nepřekročí 20 minut.

e) Při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy nebo přenosové soustavy. V souvislosti s provozováním distribuční soustavy nelze vyloučit **46** vznik a existenci poruchových stavů. Poruchu lze obecně definovat jako ztrátu schopnosti určitého zařízení plnit požadované funkce. Na rozdíl od plánovaných prací má porucha povahu nenadále neočekávané skutečnosti.

EnerZ záměrně uvádí i zařízení přenosové soustavy z důvodu, že tam lokalizovaná **47** porucha a její povaha může závažným způsobem ovlivňovat jak distribuční soustavu přímo připojenou, tak distribuční soustavu připojenou nepřímo. Uvedené je výsledkem vzájemné provázanosti elektrizační soustavy, a tím i existence možnosti ovlivňování jednotlivých zařízení.

f) Při odběru elektřiny zařízeními ohrožujícími život, zdraví, majetek nebo zařízeními ovlivňujícími kvalitu elektřiny v neprospěch jiných účastníků trhu. 48 Elektrická zařízení náležejí mezi tzv. vyhrazená technická zařízení, kterými jsou zařízení se zvýšenou mírou ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a majetku, jež podléhají doзору podle zákona (§ 6b SODBezPr).

Obecně je v zájmu provozovatele distribuční soustavy, aby k ovlivňování kvality **49** elektřiny ze strany jiných subjektů prostřednictvím jimi provozovaných a používaných zařízení vůbec nedocházelo, resp. negativní důsledky s tím spojené byly pokud možno zčásti nebo zcela eliminovány.

Zákazník je povinen udržovat svá odběrná elektrická zařízení ve stavu, který odpovídá **50** právním předpisům a technickým normám a provádět dostupná technická opatření zamezující ovlivňování kvality elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou [§ 28 odst. 2 písm. d) a f)]. Vlastník elektrické přípojky je povinen zabezpečit, aby se nestala příčinou ohrožení života, zdraví či poškození majetku (§ 45 odst. 5).

g) Při odepření přístupu k měřicímu zařízení. Provozovatel má povinnost zajišťovat měření v distribuční soustavě [§ 25 odst. 11 písm. b)]. Měřicí zařízení je ve vlastnictví **51** provozovatele distribuční soustavy.

Pro účely získání potřebných údajů a řádného výkonu činnosti má provozovatel **52** zakotvena určitá práva vůči ostatním účastníkům trhu s elektřinou, která jsou odrazem jim ukládaných povinností. Zákazník je povinen umožnit provozovateli distribuční soustavy instalaci měřicího zařízení a umožnit k němu přístup [§ 28 odst. 2 písm. b)]

a c)]. Zákazníci jsou povinni umožnit provozovateli distribuční soustavy přístup k měřicímu zařízení a neměřeným částem odběrného elektrického zařízení za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení (§ 49 odst. 6).

Aby tento předpoklad aktivoval odpovídající právo provozovatele distribuční soustavy, **53** musí se jednat o odmítnutí opakované a bez vážného důvodu. Pakliže by se nejednalo o opakované odmítnutí přístupu k měřicímu zařízení, potažmo sice odmítnutí opakované, ale bez současného naplnění kvalitativního znaku (požadavek „*vážného důvodu*“), provozovateli by odpovídající právo nesvědčilo.

Důvody podmiňujícími realizaci práva na přístup jsou provedení kontroly, odečtu, **54** údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení. Kontrola může být provedena za účelem ověřování skutečnosti, zda nebyl proveden zásah na měřicím zařízení. Provádění odečtů a údržby vyplývá ze zákona [§ 11 odst. 1 písm. c), § 49 odst. 7]. Výměna měřicího zařízení může být důsledkem podání písemné žádosti zákazníka o přezkoušení stávajícího zařízení (§ 49 odst. 8) nebo může vyplývat z jiných požadavků, například blížící se konec doby platnosti ověření, protože stanovená měřidla mohou být používána pro daný účel jen po dobu platnosti provedeného ověření (§ 11 odst. 1 MetZ). Účelem spočívajícím v odebrání měřicího zařízení potom může být ukončení faktického odběru elektřiny.

Požadavek prokazatelného způsobu výzvy potom značí, že subjekt vymezený adresně **55** má objektivně možnost se s výzvou seznámit, tedy že dojde do jeho sféry. Lze tak učinit za pomoci různých komunikačních prostředků, jako jsou dopis, telefonní hovor, SMS zpráva, e-mail atd. Datum vlastní realizace práva na přístup musí být vhodně zvoleno a naplánováno tak, aby byla naplněna časová podmínka ve smyslu rozpětí „alespoň 15 dnů předem“.

4. Právo změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroben a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo vývoz elektřiny do zahraničí s ohledem na spolehlivý provoz distribuční soustavy

Pojem „změnit“ není uveden bezúčelně, ale na rozdíl od předchozího způsobu značí **56** možnost modifikace dodávky v obou směrech, tj. jak omezení pod standardní úroveň, tak navýšení nad tuto hranici. Přerušování, omezení nebo změna dodávky elektřiny v souvislosti s nastoupením zákonných předpokladů nelze považovat za protiprávní jednání provozovatele distribuční soustavy.

V těchto případech je signifikantní, že se jedná o dodávku elektřiny z výroben nebo **57** dovoz ze zahraničí (ten však připadá v úvahu v případě propojenosti se zahraniční soustavou), potažmo vývoz elektřiny do zahraničí.

Ohledně jednotlivých důvodů pro využití daného práva lze v přiměřenostech odkázat na **58** § 25 **35–55**. Některé důvody jsou obsahově totožné, jiné se liší účastníkem (výrobce, eventuálně zahraniční účastník namísto zákazníka) a povahou nezákonného stavu (neoprávněná dodávka).

Samostatně lze zmínit snad jen provádění dispečerského řízení. Daný předpoklad se **59** vztahuje toliko k výrobě elektřiny, nikoli k jejímu odběru. Technický dispečink provozovatele přenosové soustavy a technické dispečinky provozovatelů distribučních soustav jsou v případě ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy a po využití dostupných tržních mechanismů zajišťovaných operátorem trhu a provozovatelem přenosové soustavy oprávněny za účelem odstraňování nevyrovnané bilance elektrizační soustavy nebo její části při dispečerském řízení v nezbytné míře dočasně omezovat výrobu elektřiny ve výrobnách elektřiny. Omezení výroby elektřiny ve výrobnách s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla může být prováděno nejvýše v rozsahu neohrožujícím dodávky tepla (§ 26 odst. 5).

IV. Povinnost obnovit dodávku elektřiny a otázka náhrady škody

V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) je provozovatel distribuční soustavy **60** povinen obnovit dodávku elektřiny (lépe řečeno umožnit distribuci elektřiny jakožto nezbytný předpoklad realizace vlastní dodávky) bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušení.

Obecným významem pojmu bezprostředně je nezprostředkovatelnost a přímost, velmi **61** těsná prostorová nebo časová blízkost (*Filipec, Daneš, Machač a kol. 2000 s. 29*). Vzhledem ke každodenní potřebě elektřiny je třeba neurčitý pojem „bezprostředně“ vykládat v řádu minut, max. hodiny, po odstranění poruchy. Jinak je tomu v případech neoprávněné dodávky a neoprávněného odběru elektřiny, kdy je provozovateli distribuční soustavy uložena povinnost obnovit dodávku elektřiny bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušení. V daném kontextu lze odkázat na závěr judikatury, že *„za použití výkladového pravidla a minori ad maius musí platit, že nemá-li provozovatel distribuční soustavy povinnost obnovit dodávku v případě, kdy odběratel neplní své povinnosti, neboť opakovaně nedodržel smluvený způsob platby za odebranou elektřinu včetně záloh nebo nesplnil platební povinnosti vyplývající z výsledků vyhodnocení a zúčtování skutečného odběru, tj. nezaplatil za řádně měřený odběr elektřiny, tím spíše mu zákon tuto povinnost nemůže ukládat v případě uskutečněného (tj. realizovaného), avšak pro úmyslné poškození měřicího zařízení řádně nezměřeného odběru. Odporovalo by totiž obecnému pojetí spravedlnosti a morálky, aby právní postavení ‚černého‘ odběratele (jeho právo na*

obnovení dodávky elektřiny) bylo výhodnější oproti tomu, kdo ‚jen‘ nezaplatil za řádně měřený odběr a taktéž mu byla dodávka elektřiny přerušena. Nezaplacení odběru je příčinou, která vedla k přerušení dodávky elektrické energie. Dokud nedojde k zaplacení způsobené škody, není povinnost obnovit dodávku elektřiny“ (NS 33 Cdo 5302/2008). Tento kategorický závěr bez dalšího zřejmě nemůže v podmínkách materiálního právního státu vždy obstát. Škoda může nabývat tak vysoké částky, že trvat na jejím úplném zaplacení je neúnosné. Stejně tak je třeba akcentovat, že výše škody je vypočtena pouze jedním subjektem, takže o ní může být pochybnost či spor. Bylo by vhodné navázat obnovení dodávky elektřiny například na plnění dle splátkového kalendáře, potažmo na případně iniciovaný spor, ve kterém by bylo možné využít institutu předběžného opatření (§ 102 odst. 1 OSŘ). Je-li sporný základ nároku (na náhradu škody), lze iniciovat řízení ve smyslu § 17 odst. 7 písm. a) EnerZ.

V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) je právo na náhradu škody⁶² vyloučeno. To neplatí, nesplní-li provozovatel distribuční soustavy oznamovací povinnost uloženou podle odstavce 5, nebo v případech, kdy poruchu prokazatelně zavinil provozovatel distribuční soustavy. EnerZ tím zohledňuje okolnost, že se jedná o důvody spočívající ve sféře provozovatele.

V. Povinnost zřídit věcné břemeno

Provozovatel distribuční soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití⁶³ cizí nemovitosti nebo její části pro účely zřizování a provozování na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení.

Jedná se o věcněprávní oprávnění provozovatelů k cizím nemovitostem, které je třeba⁶⁴ odlišovat od územního omezení vlastnického práva ve formě ochranných pásem (*Handrlíca 2012 s. 347*).

Z dikce EnerZ je třeba dovodit, že oprávnění (a tomu korespondující omezení) lze zřídit⁶⁵ výlučně prostřednictvím institutu věcného břemene, nikoliv institutu jiného s dočasným charakterem (například práva stavby). Pokud by vlastník předmětné nemovitosti uzavření smlouvy o zřízení služebnosti inženýrské sítě odpíral a požadoval by například zřízení nájmu, bude provozovatel disponovat titulem k zahájení řízení o omezení jeho vlastnických práv (*Spáčil a kol. 2013 s. 962–963*).

Preferovaným, nikoli však výlučným způsobem je smluvní zřízení věcného břemene (*ex*⁶⁶ *contractu*). EnerZ upřednostňuje smluvní volnost zainteresovaných subjektů. V tomto případě se uzavírá smlouva o zřízení služebnosti inženýrské sítě (§ 1267 ObčZ).

Protože má být služebností zatížena nemovitost, vyžaduje se uzavření smlouvy v písemné formě (§ 560 ObčZ). Pro uzavření smlouvy platí ustanovení ObčZ o právním jednání. Lze samozřejmě využít i smlouvy o smlouvě budoucí (§ 1785 a násl. ObčZ).

Podstatnou náležitostí smlouvy je mimo jiné cena věcného břemene, resp. výše 67 náhrady za jeho zřízení. Mezi vlastníky je nerovnost v rozdělení veřejných břemen, která musí být v zájmu spravedlnosti kompenzována poskytnutím náhrady. LPS operuje s dvěma kategoriemi omezení vlastnického práva. Omezení podle čl. 11 odst. 3 LPS kompenzována být nemusejí, kdežto v případě omezení ve veřejném zájmu musí být poskytnuta náhrada. V této souvislosti lze omezení (v mezích *iuris non abutendi*) označit za meze výkonu vlastnického práva, neboť se týkají většiny vlastníků daných typů pozemků a limitují samotný obsah vlastnického práva, kdežto omezení podle čl. 11 odst. 4 LPS jsou pravými omezeními, jelikož směřují vůči relativně úzké skupině jednotlivců (*Kocourek 2010 s. 196*).

Rozsah služebnosti je ponechán na vůli smluvních stran. Služebnost inženýrské sítě by 68 měla být zřízena minimálně v rozsahu umožňujícím průchod konkrétní inženýrské sítě přes dotčený pozemek. V daném kontextu dále platí, že obsah a předmět smluvně zřízené služebnosti by neměl být identický s omezeními, jež plynou přímo z jednotlivých ustanovení o ochranných pásmech. V takovém případě by chyběl zákonný důvod ke vkladu práva do katastru nemovitostí (*Spáčil a kol. 2013 s. 968*).

Je nutné zdůraznit, že jedna nemovitost může být zatížena více věcnými břemeny. Tuto 69 skutečnost je třeba vzít v úvahu, protože novější právo nesmí být na újmu práva staršího (§ 1266 ObčZ), což výrazně posiluje právní jistotu oprávněného z již existujícího věcného břemene,

Ve většině případů se věcné břemeno zřizuje pouze k části nemovitosti. Týká-li se 70 právo, které má být na základě listiny zapsáno do katastru, jen části pozemku evidovaného v katastru, musí být s listinou spojen geometrický plán, který část pozemku vymezuje (§ 7 odst. 3 KatZ). V případě, že by se zatěžovaná nemovitost stala pro rozsah věcného břemene pro vlastníka prakticky bezcennou a vlastník by byl „odsouzen“ jen k povinnosti údržby zbývající části pozemku a k placení daně z nemovitosti, bylo by zřízení věcného břemene zřejmě v rozporu s čl. 11 LPS.

Veřejnoprávní úprava nemůže omezovat zřizování věcných břemen pouze na základě 71 smluvního titulu, protože existují situace, kdy tohoto způsobu není možné dosáhnout, ať již z objektivních (neznámý vlastník), či subjektivních (například nedojde k dohodě) důvodů. V případě, že vlastník není znám nebo určen nebo je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle VyvZ, vydá příslušný

vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části. To platí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy.

První podmínka je nastavena alternativně, tedy postačuje naplnění pouze některého **72** z uvedených důvodů. K tomu ovšem nutně přistupuje další předpoklad v tom smyslu, že musejí být dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle **VyvlZ**. Obě podmínky musejí být splněny kumulativně, má-li být návrhu na vyvlastnění vyhověno.

Vyvlastnění je přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen **73** jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem (§ 3 odst. 1 VyvlZ). Vyvlastňovací řízení se zahajuje jen na žádost vyvlastnítele.

Veřejný zájem je jednou z podmínek vyvlastnění, přičemž platí, že **EnerZ** deklaruje **74** zřizování a provozování některých částí elektrizační soustavy (například distribuční soustavy) ve veřejném zájmu. Nadto § 3 odst. 2 stanoví, že distribuce elektřiny se uskutečňuje ve veřejném zájmu. Pro provádění liniové stavby nezbytné k jejímu řádnému provozu nebo stavby, která je součástí distribuční soustavy, lze vlastnické právo ke stavbě, pozemku a zařízení vyvlastnit podle **VyvlZ**.

Tato obecná zákonná prohlášení však v žádném případě neznamená, že zřizování **75** a provozování je vždy nutně činností ve veřejném zájmu. „Zjišťování veřejného zájmu v konkrétním případě je typicky pravomocí moci výkonné, a nikoliv zákonodárné“ (**Pl. ÚS 24/04**). Bude záviset na aplikační činnosti, aby pojem veřejný zájem náležitě osvětlila a jeho obsah dovedla v konkrétním případě. „V rámci vyvlastňovacího řízení není otázka veřejného zájmu předmětem dokazování, vyvlastňovací úřad rozhoduje pouze o tom, jestli veřejný zájem na dosažení účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Povinnost smluvního zřízení věcného břemene (§ 24 odst. 4) je titulem k vyvlastnění věcného břemene ve vyvlastňovacím řízení. Zákon v tomto ustanovení výslovně požaduje, aby byl věcněprávní vztah mezi provozovatelem a vlastníkem řešen formou věcného břemene. Vzájemné vztahy tedy nelze upravit jinou formou smluvního vztahu. Pokud dotčený vlastník odmítne návrh smlouvy o zřízení věcného břemene a požaduje jinou formu úpravy vzájemných vztahů (například prodej pozemků nebo dlouhodobý nájem), je to – za splnění dalších

podmínek, stanovených v zákoně o vyvlastnění – důvodem pro zahájení vyvlastňovacího řízení“ (NS 21 Cdo 799/2016).

V těchto případech se oprávnění nabývá rozhodnutím orgánu veřejné moci (§ 15 VyvZ 76), tj. *ex actu*. Vyvlastněním ovšem nezanikají věcná břemena, u nichž veřejný zájem vyžaduje, aby i po vyvlastnění pozemek nebo stavbu nadále zatěžovala. Za vyvlastnění náleží vyvlastňovanému náhrada (§ 10 a násl. VyvZ), a to základě OcMaj.

Vyvlastňovací úřad vydá rozhodnutí i v případě, kdy je stavba, pro kterou se právo 77 vyvlastňuje, zřizována nebo již byla zřízena a zřízení věcného břemene nezmařil provozovatel distribuční soustavy. EnerZ výslovně stanoví možnost omezení vlastnického práva i *ex post*, pokud již zařízení bylo zřízeno bez věcného břemene či je zřizováno. Uvedené však nemůže znamenat, že by se v případě absence soukromoprávního titulu nejednalo o stavbu neoprávněnou a že by vlastník proti takovému postupu nemohl soukromoprávními prostředky brojít (shodně NSS 6 As 231/2016-40).

VI. Právo vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, obnovou a provozováním distribuční soustavy

Právo má veřejnoprávní charakter a zahrnuje v sobě oprávnění provozovatele 78 distribuční soustavy ke vstupu a vjezdu na cizí nemovitosti za vymezeným účelem. Ačkoli předmětné právo svědčí provozovateli distribuční soustavy, v této souvislosti je nutné zmínit též vstup či vjezd i jiných osob. Jedná se o třetí osoby, prostřednictvím kterých může provozovatel distribuční soustavy zajišťovat výkon licencované činnosti [§ 11 odst. 1 písm. l)]. Předmětné právo je limitováno v tom smyslu, že musí být vykonáváno pouze po nezbytnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu, což plyne z požadavku šetřit práva dotčeného subjektu co nejvíce.

„Provozovatel se však nemůže domoci práva vstupu nebo vjezdu, jestliže důvodem má 79 být oprava zařízení, které nesplňuje, resp. neodpovídá určitému vymezenému pojmu, pro který zákon takové oprávnění přiznává“ (NS 22 Cdo 510/2003). Správné posouzení a zařazení určitého zařízení pod rozsah pojmu distribuční soustava má proto velký význam z hlediska výkonu oprávnění provozovatele. Stejně tak platí, že právo se vztahuje pouze k přesně vymezeným činnostem jako zřizování, obnova a provozování distribuční soustavy. Byť to není výslovně zmíněno, z povahy věci vyplývá, že provozovatel může daného práva využít i v případě odstraňování prvku nebo zařízení distribuční soustavy z důvodu jeho zrušení. Zrušení zařízení lze totiž chápat jako poslední fázi jeho provozování, resp. ukončení činnosti.

V případě elektrické přípojky, která není ve vlastnictví provozovatele, ale ten zajišťuje **80** její provoz, údržbu a opravy za úplatu (§ 45 odst. 6), nebude právním titulem vstupu či vjezdu na cizí nemovitost zákon, ale smlouva uzavřená s příslušným subjektem, v jehož prospěch je daná činnost vykonávána.

Výkon oprávnění se vztahuje k nemovitostem, na nichž jsou zařízení a vedení **81** distribuční situována, ať již zcela, nebo zčásti. Je proto třeba jej odlišovat od vlastního přístupu k těmto nemovitostem. Přístup může být zajištěn skrze pozemní komunikaci, potažmo účelovou komunikaci. Obecné užívání pozemních komunikací není institutem soukromého práva, ale jde o veřejnoprávní oprávnění (NS **22 Cdo 178/99**). V případě vjezdu po účelové komunikaci zřízené v souladu s vůlí vlastníka pozemku nemůže její vlastník jednostranným vyhlášením zamezit jejímu obecnému užívání (NS **22 Cdo 1868/2000**).

1. Právo vstupu

Toto právo se vztahuje výlučně k osobám fyzickým. **EnerZ** výslovně vymezuje účely, **82** pro které je možné na dotčené cizí nemovitosti vstupovat. Zahrnuje rozličnou škálu činností. Vstup v souvislosti se zřizováním zařízení distribuční soustavy zahrnuje jak přípravné práce (rekognoskace lokality, zaměrování v terénu), tak samotnou výstavbu zařízení. Pod vstup na cizí nemovitosti v souvislosti s provozováním lze zahrnout opravy, údržbu, revize, úpravy, modernizace a rekonstrukce zařízení distribuční soustavy.

Opravou se odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození za **83** účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Oprava souvisí tedy s opotřebením a poškozením majetku. Údržbou se rozumí soustavná činnost, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení a předchází poruchám a odstraňují se drobnější závady. Zatímco opotřebení lze chápat jako pozvolný proces stárnutí majetku způsobený jeho používáním, poškození je procesrychlejší.

Revize elektrických zařízení představují nedílnou součást aktivit provozovatelů **84** distribučních soustav. Zařízení distribuční soustavy totiž musejí splňovat požadavky právních předpisů a technických norem z hlediska jejich bezpečnosti a provozuschopnosti. Jedná se například o výchozí revize nových zařízení, pravidelné kontroly stávajících zařízení, popřípadě mimořádné revize prováděné podle provozních potřeb. Pravidelné revize mohou být nahrazeny průběžně prováděnými údržbovými úkony včetně kontrol stanovených v Řádu preventivní údržby. Jedná se o předpis technických a organizačních opatření zaměřený na udržování nebo obnovování provozuschopného a bezpečného stavu zařízení. Pro každý druh zařízení distribuční soustavy je stanovován rozsah preventivní údržby podle vlastního druhu zařízení,

včetně lhůt pro její provádění. Ve svém důsledku se může jednat o prohlídky, tj. pohledovou kontrolu stavu zařízení a jeho okolí, diagnostické zkoušky (za provozu – pod napětím, na zařízení mimo provoz při provádění běžné údržby) a běžnou údržbu, tj. úkony zajišťující pro daný druh zařízení bezpečný a provozuschopný stav.

2. Právo vjezdu

S právem vstupu úzce souvisí právo vjezdu na nemovitosti ke stanoveným účelům, tj. **85** v souvislosti se zřizováním, obnovou a provozováním distribuční soustavy. K jeho uplatnění může docházet v souvislosti s dopravou osob na stanovené místo, ale zejména s činnostmi spojenými s používáním těžké mechanizace a strojů. Jedná se například o nezbytné používání nákladních automobilů pro dopravu materiálu na místo určení nebo používání jeřábů při umísťování sloupů, stavbě stožárů nebo vysokozdvizných plošin při kontrole a údržbě vedení.

VII. Odstraňovat a oklešťovat stromoví a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromoví a jiných porostů ohrožujících bezpečné a spolehlivé provozování zařízení distribuční soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel

Pod pojmem „stromoví a jiné porosty“ je třeba chápat dřeviny. Dřevinou rostoucí mimo **86** les je strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné krajině i v sídelních útvarech na pozemcích mimo lesní půdní fond [§ 3 odst. 1 písm. i) OchPřKr]. Strom (*arbor*) má nadzemní zdřevnatělou část (kmen), která se v určité výšce nad zemí dělí na jednotlivé větve (korunu). Keř je dřevnatá rostlina, u níž absentuje hlavní kmen, typicky nízko nad zemí se keře rozdělují do mnoha větví. Keře bývají nižší než stromy a vyšší než trávy a byliny. Větší skupina keřů se označuje jako křoví. Dřeviny navíc musejí ohrožovat bezpečné a spolehlivé provozování zařízení distribuční soustavy.

Zakotvená „přednost“ vlastníka (uživatele) k provedení výše uvedených prací je svým **87** způsobem specifickým projevem obecné zásady minimalizace zásahů do práv vlastníků (uživatelů) dotčených nemovitostí. Z tohoto důvodu je kruciólním předpokladem výkonu tohoto oprávnění předchozí upozornění ze strany provozovatele distribuční soustavy, stanovení rozsahu prací a následná pasivita vlastníka či uživatele. Aktivní činností vlastníka nebo uživatele (konáním) lze výkon oprávnění vyloučit. Až poté, co je vlastník či uživatel nečinný, je provozovatel soustavy oprávněn, ale zároveň i povinen (jinak by mohl porušit zákonný příkaz zajišťovat bezpečný provoz) tyto práce provést sám. Jedná se o využití oprávnění v rozsahu, se kterým byl vlastník nebo uživatel srozuměn a který svým chováním umožňuje. Dotčená osoba má potom pasivní chování ve smyslu umožnění (strpění) výkonu uvedených oprávnění.

Oznámení o případném vstupu či vjezdu za stanovenými účely bývá zpravidla **88** obsaženo již v samotném upozornění, zpravidla tak, že neprovedení požadovaných prací ve stanoveném rozsahu do určitého termínu oprávnění provozovatele distribuční soustavy, resp. jím pověřené osoby ke vstupu či vjezdu na nemovitost za účelem provedení zamýšlených prací. V tomto smyslu je výkon oprávnění provozovatele subsidiárního charakteru.

V rámci výkonu tohoto oprávnění je třeba přihlížet i k jiným zájmům, je totiž vhodné **89** nalézt vzájemnou rovnováhu mezi jednotlivými zájmy a citlivě posuzovat „převážení“ jednoho z nich. Jedním z takových zájmů může být i zájem na ochraně přírody a krajiny. V tomto případě je zájem na ochraně přírody a krajiny jistým způsobem „potlačen“ v tom smyslu, že ke kácení dřevin není třeba předchozího povolení (§ 8 odst. 1 OchPřKr). Případná újma je „vyvážena“ hlediskem jiného veřejného zájmu (*Vomáčka, Knotek, Konečná, Hanák, Dienstbier, Průchová 2018 s. 100*). Povolení není třeba k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy prováděnému při jejím provozování. Kácení z tohoto důvodu musí být oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody, který je může pozastavit, omezit nebo zakázat, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin (§ 8 odst. 2 OchPřKr).

Kácení dřevin se provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím **90** vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny (§ 5 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení).

Oklešťování stromů a jiných porostů představuje menší zásah do těchto porostů než **91** samotné odstranění, které bývá trvalého rázu. Zásah však musí být prováděn odbornými osobami tak, aby nebyla narušena reprodukční schopnost porostu. I zde by mělo platit, že tuto činnost lze vykonávat v období vegetačního klidu. Likvidaci vzniklého klestu provádí a likvidaci zbytků po těžbě zajišťuje na svůj náklad provozovatel distribuční soustavy.

VIII. Vstupovat nebo vjíždět v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat nebo vjíždět na nemovitosti, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti

EnerZ rozlišuje mezi nemovitostmi, na které lze v souvislosti se zřizováním, obnovou **92** a provozováním distribuční soustavy vstupovat bez „jakýchkoli“ dalších omezení, a nemovitostmi, kde je vstup nebo vjezd z důvodu právního zájmu podřízen režimu

zvláštních právních předpisů (vázáno na předchozí souhlas, resp. povolení ze strany příslušného subjektu).

Co se týče výkonu práva vstupu nebo vjezdu do těchto nemovitostí, je zde limitace **93** nejen požadavky zvláštních právních předpisů, nýbrž také stran vlastního výkonu, tedy musí se tak dít pouze v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti.

Ministerstva jsou ústřední orgány státní správy, v jejichž čele je člen vlády (§ 1 MinZř). **94** Bezpečnostní informační služba je ozbrojená zpravodajská služba České republiky (§ 1 odst. 1 BISZ). Uzavřeným prostorem Ministerstva vnitra může být například prostor kasáren. Objektem Ministerstva spravedlnosti s požadavkem zvláštního vstupu pak vazební věznice a jiné podobné objekty podléhající zvláštnímu režimu. *Mutatis mutandis* to platí též pro uzavřené prostory a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb Bezpečnostní informační služby.

Dále se může jednat o objekty důležité pro obranu státu podle ZajObr. Jedná se **95** o pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech a jejich příslušenství, které mají z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil. Do této kategorie dále spadají pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává Ministerstvo obrany nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená; pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel, pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda; pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda. Do objektů důležitých pro obranu státu z důvodu veřejného zájmu nebo z důvodu bezpečnosti fyzických osob může být statutárním orgánem, do jehož působnosti objekty důležité pro obranu státu náležejí, nebo jím pověřenou osobou vstup omezen nebo zakázán (§ 29 ZajObr). Například povolení ke vstupu na území újezdu může vydat újezdní úřad, který zároveň zabezpečí seznámení fyzických osob, kterým bylo takové povolení vydáno, s režimovými a bezpečnostními opatřeními, která jsou tyto osoby povinny dodržovat.

Obvodem dráhy je území určené územním rozhodnutím nebo společným povolením, **96** kterým se stavba umísťuje a povoluje, pro umístění stavby dráhy (§ 4 odst. 1 DrahZ). Dráhou je cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy. Nikdo nesmí bez povolení provozovatele dráhy vykonávat v obvodu dráhy činnosti, které se považují za podnikání, vstupovat na dráhu a v obvodu dráhy na místa, která nejsou veřejnosti přístupná, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak (§ 4a odst. 1 DrahZ). Jedním z těchto zvláštních právních předpisů je právě EnerZ.

Zvláštní zařízení telekomunikací není v EnerZ blíže definováno. Jedná se zejména⁹⁷ o zařízení veřejné komunikační sítě ve smyslu ElKom.

IX. Podmínky výkonu oprávnění

Výkon oprávnění podle odstavce 3 písm. e) až g) není bezbřehý, ale je limitován⁹⁸ podmínkami, resp. povinnostmi, které musí provozovatel distribuční soustavy splnit.

1. Povinnost co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí

Povinnost co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí je projevem obecné⁹⁹ zásady minimalizace zásahů. Při poměrování zájmů provozovatele musejí být co nejvíce šetřeny nemovitosti, jakož i práva vlastníka. Ačkoli komentované ustanovení operuje toliko s právy vlastníka, je třeba sem zahrnout i práva uživatele, to však pouze za situace, kdy je osoba uživatele provozovateli známa. Uvedený závěr lze dovodit nejen z dikce písmene g), nýbrž také z kontextu jiných ustanovení EnerZ (například odstavec 9) Výkonem oprávnění totiž může být zasaženo do *ius utendi et fruendi* osoby odlišné od vlastníka, která svá práva vykonává na základě jiného právního titulu (nájemní nebo pachtovní smlouvy apod.).

Vlastník pozemku má zájem na jeho zachování v původním stavu (neznehodnocení)¹⁰⁰ kdežto uživatel (například nájemce) má zpravidla zájem na minimalizaci škod co do porostů na pozemku se nacházejících (obilí, trávy, keře, stromy). Zájem vlastníka pozemku se může překrývat a většinou i překrývá se zájmem uživatele, neboť zájem na zachování pozemku v co nejlepším stavu má i uživatel (budoucí výnosy), a naopak zájem na zachování porostů může mít i vlastník – například existence věcného břemene ve formě povinnosti „*facere*“ (naturální dávky).

Omezení, resp. zásah musí být opřen o zákonné cíle a důvody a musí být činěn jen¹⁰¹ v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším z možných způsobů. Není přípustné omezovat vlastníka ve výkonu jeho oprávnění ve zvýšené míře tehdy, je-li možné požadovaného stavu dosáhnout bez využití zákonných oprávnění. Takovým případem by mohl být vstup či vjezd provozovatele nebo jím pověřených osob na nemovitost za účelem odstranění porostů přesto, že požadované činnosti provedl sám vlastník či uživatel.

Může-li provozovatel určitou činnost spojenou například s použitím těžké mechanizace¹⁰² provést za lepších klimatických podmínek (sucho) a snese-li věc odkladu, nelze ji provádět v nepříznivých podmínkách (podmáčený a bahnitý podklad pozemku v důsledku silného deště), kdy by škody na nemovitosti a porostech tam se nacházejících byly neporovnatelně vyšší.

Požadavek co nejméně šetřit práv vlastníků (uživatelů) implikuje též povinnost zajistit, aby práce spojené s výkonem licencované činnosti vyžadující odbornou způsobilost prováděly pouze osoby mající tuto odbornou způsobilost, jakož i povinnost zajistit, aby používaná technická zařízení splňovala požadavky bezpečnosti a spolehlivosti stanovené právními předpisy na úseku bezpečnosti práce. **103**

2. Oznamovací povinnosti

Každý vlastník má právo vědět, že na jeho pozemku mají být prováděny určité činnosti, popřípadě být informován o jejich skončení. **104**

Provozovatel distribuční soustavy je povinen vstup na nemovitost bezprostředně oznámit vlastníkov. Kdo je vlastníkem, lze zjistit z veřejného seznamu (katastru nemovitostí). Ačkoli to EnerZ výslovně nestanoví, je třeba pod oznamovací povinnost zahrnout i výkon práva vjezdu na nemovitost. Obě oprávnění spolu úzce souvisejí a v praktickém životě jsou často vykonávána souběžně. **105**

Výkladové potíže může způsobovat užitý termín „bezprostředně“. Význam tohoto slova lze chápat jako „nezprostředkovaný“, „přímý“, „velmi těsný“ (prostorově nebo časově blízký). V obecném významu značí bez časové prodlevy, tedy bezprostřední následování děje za jiným dějem nebo časovým údajem. **106**

V oznámení je vhodné uvést účel vstupu a kontaktní údaje na osobu, která poskytne bližší informace. **107**

Za normálních okolností musí oznámení předcházet samotnému vstupu či vjezdu. Oznamování před samotným vstupem (vjezdem) by mělo být pravidlem, opačná situace výjimkou. Jednoduchá situace je v případě provádění plánovaných rekonstrukcí, oprav, údržbových a revizních prací, protože ty se plánují s dostatečným časovým předstihem před jejich samotným prováděním. Za této situace je nutné trvat na oznámení před samotným vstupem na pozemek, přičemž tento vstup měl být zároveň oznámen s přiměřeným časovým předstihem tak, aby měl vlastník (uživatel) eventuálně možnost učinit na pozemku potřebná opatření. Tuto linii sleduje i soukromoprávní úprava (§ 1267 odst. 1 ObčZ). **108**

Z povahy věci však ne vždy může provozovatel tuto povinnost splnit, zejména v případech neodkladného jednání. V případě nenadálé havárie nebo poruchy zařízení zpravidla splnění oznamovací povinnosti před samotným vstupem na nemovitost není možné a ani účelné po provozovateli spravedlivě požadovat. V těchto situacích převládá zájem na rychlém a účinném odstranění nepříznivých následků nad zájmem vlastníka být o vstupu na pozemek informován. Nelze odhlédnout ani od doby vzniku **109**

případných havárií, kdy oznámení o vstupu na pozemek učiněné v pozdních nočních nebo brzkých ranních hodinách by nebylo zřejmě ani v zájmu samotného vlastníka. V případě havárie nebo neplánované poruchy je vlastník (uživatel) nemovitosti, na níž je zařízení umístěno, povinen umožnit provozovateli vstup (vjezd) na nemovitost za účelem odstranění nežádoucího a závadného stavu bez předchozího projednání s ním. Provozovatel je povinen dodatečně, avšak zároveň bezprostředně oznámit vlastníkům vstup (vjezd) na dotčené nemovitosti. V daném kontextu lze odkázat na soukromoprávní úpravu služebnosti inženýrské sítě v tom smyslu, že nesnese-li záležitost při náhlém poškození inženýrské sítě odkladu, obstará její opravu oprávněná osoba i bez předchozího projednání (§ 1268 ObčZ).

V praxi někteří provozovatelé plní oznamovací povinnost tím, že na základě domluvy¹¹ s příslušným orgánem dojde k vyvěšení oznámení o vstupu na nemovitost (například v souvislosti s plánovanými pracemi) na jeho úřední desce. Oznámení touto formou však z důvodu okruhu dokumentů, které mají být podle tohoto ustanovení na úřední desce publikovány, nelze považovat za souladné s právními předpisy. Při určení okruhu dokumentů publikovaných na úřední desce správního orgánu musíme vycházet zejména z § 26 odst. 1 SpŘ, podle kterého každý správní orgán zřizuje úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Stejně jako zbývající části tohoto ustanovení je i tato věta ustanovením hmotněprávním, jehož prostřednictvím má být (především) naplněna povinnost správních orgánů doručovat písemnosti veřejnou vyhláškou (*Vedral 2006 s. 206*). Zřejmě nejčastější bývá oznamování záměru provádění prací (zahrnujících i vstup či vjezd) způsobem obvyklým, čímž lze obvykle rozumět sdělení vlastníku dotčené nemovitosti osobně, písemnou formou prostřednictvím poštovních služeb, potažmo s využitím prostředků komunikace na dálku.

Provozovatel je rovněž povinen oznamovat okolnost uvedení nemovitosti do předchozího stavu, popřípadě do stavu odpovídajícího předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti. Oznámení o ukončení prací a uvedení nemovitosti do patřičného stavu je provozovatel povinen oznámit bezprostředně. Uvedený požadavek má zajistit, aby vlastník (uživatel) měl možnost stav nemovitosti posoudit co možná nejdříve a případně zjištěné nedostatky nebo nesouhlas s výsledným stavem vytknout u provozovatele distribuční soustavy bez zbytečného odkladu.

3. Uvedení nemovitosti do patřičného stavu

Po skončení prací je provozovatel distribuční soustavy povinen uvést nemovitosti do¹² předchozího stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti. Uvedení nemovitosti do předchozího stavu je preferovanou formou. Naturální restituce lépe odpovídá zájmu poškozeného na neporušenosti (nedotknutelnosti) jeho statku, a proto

je nejvhodnějším způsobem k vyrovnání škody (*Hulmák a kol. 2014b s. 1680*). Je samozřejmostí, že náklady spojené s plněním této povinnosti nese provozovatel distribuční soustavy.

Při provedení odstranění nebo okleštění stromoví a jiných porostů je návrat do **13** původního stavu z povahy věci vyloučen. V těchto a podobných případech se jedná především o minimalizaci následků samotné činnosti tak, aby dotčená nemovitost byla způsobilá sloužit předchozímu účelu nebo užívání (provedení úklidu, odvoz zbytků po těžbě, zarovnaní terénu apod.). Provozovatel distribuční soustavy je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě. Není ovšem vyloučena eventualita, aby se provozovatel této povinnosti zprostil, například tak, že o dřevní hmotu projeví zájem vlastníků.

X. Povinnost poskytnout přiměřenou jednorázovou náhradu

Pokud je vlastník nebo uživatel nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele **14** distribuční soustavy (práva zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení, včetně práva vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, obnovou a provozováním distribuční soustavy) omezen v obvyklém užívání nemovitosti nebo mu vznikla újma na majetku, má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu.

Nejedná se o nárok na náhradu (smluvní či stanovenou) za zřízení věcného břemene **15** ale o odlišný nárok na náhradu za to, že při výkonu uvedených zákonných oprávnění došlo k majetkové újmě, která vlastníku pozemku vznikla v důsledku omezení jeho obvyklého užívání pozemku či jiné materiální újmy na tomto majetku.

Obvyklé užívání nemovitosti je třeba chápat ve smyslu užívání podobných nemovitostí **16** v podobných případech, obvyklé užívání v jiných podobných místech (poměry „druhové“). Újma na majetku již zpravidla předpokládá existenci škody v důsledku jednání provozovatele či jím pověřených osob (nevykonávání prací s patřičnou opatrností a obezřetností).

Povaha náhrady je vymezena v tom smyslu, že musí být přiměřená, přičemž se jedná **17** o náhradu jednorázovou, tedy vlastník nebo uživatel se jí nemůže domáhat opakovaně. Náhrada je poskytována podle pravidel obsažených ve zvláštních právních předpisech (*OcMaj, LesZ, vyhláška č. 55/1999 Sb.*, o způsobu výpočtu výše újmy nebo škody způsobené na lesích).

Základním předpokladem výkonu práva vlastníka nebo uživatele je jeho uplatnění **18** u provozovatele distribuční soustavy ve stanovené lhůtě.

Právo na náhradu lze uplatnit u provozovatele distribuční soustavy do 2 let ode dne¹¹⁹ kdy k omezení nebo újmě došlo, jinak právo zaniká. EnerZ upravuje lhůtu prekluzivní, v jejímž rámci simultánně působí dvě právní skutečnosti (uplynutí lhůty a *omisivní* právní jednání). K prekluzi soud přihlíží *ex officio*. Jedná se o lhůtu hmotněprávní, tedy právo musí být uplatněno v jejím běhu, tj. nejpozději poslední její den. Pakliže právo na náhradu v tomto časovém rozmezí uplatněno nebude, jejím marným uplynutím právo zanikne, aniž by k tomu bylo třeba přistoupení nějaké další skutečnosti. V takovém případě právo nezůstává ani jako naturální právo, jemuž chybí vynutitelný nárok. Pro běh prekluzivní lhůty se uplatní ustanovení týkající se promlčecích lhůt (§ 654 odst. 2 ObčZ).

XI. Výčet dalších povinností provozovatele distribuční soustavy

Protože provozování distribuční soustavy nabývá veřejného významu, navíc vykazuj¹²⁰ znaky monopolního charakteru, je nezbytná poměrně detailní úprava povinností s tím spojených.

1. Povinnost připojit a umožnit distribuci elektřiny

a) Povinnost připojit. Provozovatel distribuční soustavy je povinen každému, kdo¹²¹ požádá o připojení k distribuční soustavě, stanovit podmínky a termín připojení a umožnit distribuci elektřiny každému, kdo o to požádá, je připojen a splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování distribuční soustavy, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro distribuci nebo při ohrožení spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy nebo přenosové soustavy.

Předně je třeba akcentovat, že v obsahu komentované povinnosti se zrcadlí zásad¹²² nediskriminace, která je následně zvlášť zmíněna (zajištění neznevýhodňujících podmínek).

Předpokladem aktivace povinnosti připojit je existence předchozí žádosti o připojení¹²³ Žadatelem může být fyzická nebo právnická osoba, která žádá o připojení zařízení k přenosové nebo distribuční soustavě nebo o změnu rezervovaného příkonu nebo výkonu stávajícího zařízení nebo o připojení mikrozdroje k distribuční soustavě nebo o změnu charakteru odběru nebo o změnu druhu výroby elektřiny nebo instalovaného výkonu výroby elektřiny a která je oprávněna zařízení užívat na základě vlastnického nebo jiného práva; za žadatele se považuje rovněž fyzická nebo právnická osoba, která v daném území zamýšlí provést výstavbu zařízení, a fyzická nebo právnická osoba, která žádá o smlouvu o připojení nebo její změnu [§ 2 písm. f) PPřiEI]. Z výše

vymezeného se podává, že žadatelem může být jak stávající (již připojený) uživatel distribuční soustavy, tak i potenciální osoba, která hodlá připojení zařízení k distribuční soustavě teprve zrealizovat.

Podmínky připojení jsou rámcově vymezeny v § 3 a násl. PPřIEI. Provozovatel¹²⁴ distribuční soustavy stanovuje podmínky rovněž s ohledem na provozní podmínky soustavy, když může vyžadovat zpracování studie připojitelnosti. Provozovatel posuzuje žádost o připojení zařízení s ohledem na místo a způsob požadovaného připojení, velikost požadovaného rezervovaného příkonu nebo výkonu a časový průběh zatížení, spolehlivost dodávky elektřiny, charakter zpětného působení zařízení žadatele na přenosovou nebo distribuční soustavu, plánovaný rozvoj soustavy a jiné (§ 8 odst. 1 PPřIEI). Důležitou roli sehrává i vlastní požadavek žadatele, který může požadovat připojení zařízení nad rámec standardních připojení (§ 13 PPřIEI).

Právo na připojení [například § 28 odst. 1 písm. a)] nelze považovat za vždy¹²⁵ zrealizovatelné, neboť EnerZ z něj činí výjimky v případě prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro distribuci nebo při ohrožení spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy nebo přenosové soustavy. Uvedené je logické, protože v opačném případě by provozovatel porušil zákonnou povinnost podle odstavce 1 písm. a). Stanovené důvody pro nepřipojení musejí vykazovat objektivní povahu.

Nelze-li zařízení žadatele připojit z některého ze stanovených důvodů, provozovatel¹²⁶ distribuční soustavy je povinen tuto skutečnost písemně sdělit žadateli včetně uvedení konkrétního důvodu, pro který nelze zařízení žadatele připojit. Je-li však možné zařízení žadatele připojit za jiných podmínek, provozovatel takovou skutečnost žadateli písemně sdělí, včetně důvodů, pro které nelze zařízení připojit za požadovaných podmínek (§ 8 odst. 5 PPřIEI).

Nejsou-li dány důvody pro nepřipojení zařízení k distribuční soustavě, předlož¹²⁷ provozovatel distribuční soustavy žadateli do 30 dnů nebo v případě zařízení připojovaného do napěťové hladiny vysokého nebo velmi vysokého napětí do 60 dnů od podání úplné žádosti o připojení nebo ode dne předání studie připojitelnosti, pokud bylo zpracování studie připojitelnosti vyžádáno, návrh smlouvy o připojení (§ 50 odst. 3) nebo návrh smlouvy o smlouvě budoucí o připojení (§ 1785 a násl. ObčZ). Obsahem těchto smluv jsou i podmínky a termín připojení.

Nelze od sebe oddělovat dvě povinnosti: uzavřít smlouvu o připojení a fakticky umožnit¹²⁸ připojení. „Ve skutečnosti se totiž jedná o povinnost obsahově jedinou: připojit uživatele k distribuční soustavě, přičemž uzavření příslušné smlouvy představuje právní základ, podle něhož dojde následně k faktickému připojení. Nemá totiž žádný smysl, aby byl

provozovatel distribuční soustavy samostatně sankcionován za neuzavření této smlouvy anebo za její nerealizaci v praxi, tj. za faktické nepřipojení odběrného místa. Jak správně uvádí stěžovatelka, § 25 odst. 11 písm. a) směřuje k umožnění odběru elektrické energie a takto je potřeba ho i vnímat a vykládat“ (NSS 2 As 42/2010-112).

V příměrenostech lze poukázat na i judikaturní závěr, že „*povinnost provozovatele distribuční soustavy připojit při splnění stanovených podmínek k distribuční soustavě a za tímto účelem uzavřít se žadatelem smlouvu je stanovena zákonem. Jestliže by se provozovatel distribuční soustavy ve vztahu k plnění těchto povinností, též k uzavření smlouvy, dopustil obstrukčního, šikanózního, diskriminačního či jinak protiprávního postupu, byl by stížen soukromoprávní sankcí, neboť by odpovídal za škodu tím způsobenou“ (NS 32 Cdo 1051/2015).*

b) Povinnost umožnit distribuci. Inkriminovaná povinnost na první pohled vyvěrá z existence připojení k distribuční soustavě (srov. „je připojen“). Její dosah je ovšem širší, protože právem na přístup, které je odrazem povinnosti distribuci umožnit, disponují i obchodníci s elektřinou [§ 30 odst. 1 písm. a)]. Realizace práva na přístup předpokládá předchozí žádost určitého subjektu. Činnost distribuce je pak poskytována prostřednictvím smlouvy o zajištění služby distribuční soustavy (§ 50 odst. 6).

V těchto případech musejí být splněny i podmínky připojení (ovšem pouze ve vztahu k těm, jejichž zařízení je připojeno k distribuční soustavě), což není samoučelná podmínka. Je odrazem povinnosti chovat se příkazaným způsobem, tj. nepoužívat zařízení, která ohrožují život, zdraví nebo majetek, popřípadě ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou. V opačném případě může provozovatel podle okolností distribuci omezit, přerušit nebo změnit [odstavec 3 písm. c) a d)].

Konečně je třeba dodržovat podmínky stanovené Pravidly provozování distribuční soustavy, které podléhají schválení Úřadem (§ 97a). K jejich povaze viz § 97a 4–6.

Jak lze dovodit z větné skladby komentovaného ustanovení, i v tomto případě existují důvody, pro které nemusí být distribuce elektřiny umožněna, jež představují prokazatelný nedostatek kapacity zařízení pro distribuci nebo ohrožení spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy nebo přenosové soustavy. Důvody pro odmítnutí musejí být řádně podloženy, tj. založeny na objektivních, technicky a ekonomicky ospravedlnitelných kritériích (čl. 32 odst. 2 směrnice 2009/72).

2.

Povinnost na základě žádosti obchodníka s elektřinou nebo výrobce elektřiny přerušit distribuci elektřiny v případě neoprávněného odběru elektřiny

Obchodník s elektřinou nebo výrobce elektřiny se považují za dodavatele, jak lze¹³⁴ dovodit z vymezených smluvních typů zakládajících závazky s předmětem dodávky elektřiny (§ 50 odst. 1 a 2). Jedná se o *synallagmatické* závazky, pro něž je typická vzájemná podmíněnost plnění. Tento znak je narušen v případě neoprávněného odběru elektřiny (například opakované neplnění platebních povinností), což je chování právem *reprobované* (§ 51 **51–55**). Dodavateli proto musí být přiznán vhodný nástroj, jak žádoucího chování dosáhnout. Takovým nástrojem je právo přiznané výrobcí iniciovat omezení, přerušeni nebo ukončení dodávky elektřiny při neoprávněném odběru [§ 23 odst. 1 písm. e)], potažmo právo obchodníka ukončit nebo přerušit dodávky elektřiny [§ 30 odst. 1 písm. d)]. Provozovatel distribuční soustavy nemá možnost uvážení, zda distribuci přerušit, či nikoli; v tomto ohledu je vázán požadavkem příslušného dodavatele elektřiny. Limitován je pouze požadavkem nezbytného rozsahu, jak plyne z návěti odstavce 3 písm. c).

Ze systematiky *EnerZ* dále vyplývá, že ve vymezených případech se nejedná¹³⁵ o skutkové podstaty neoprávněného odběru technicky zrealizovaného (například zásah do měřicího zařízení, odběr neměřené elektřiny apod.). V těchto případech je provozovatel oprávněn iniciovat omezení nebo přerušeni distribuce elektřiny (ve výsledku i dodávky) na základě vlastních zjištění (kontrolou, měřením atd.).

3. Povinnost zajišťovat neznevýhodňující podmínky pro připojení zařízení k distribuční soustavě, u zákazníků odebírajících elektřinu ze sítí nízkého napětí, kteří nejsou vybaveni průběhovým měřením, přiřadit odpovídající typový diagram dodávek

Ohledně připojení, resp. zajištění rovnocenných, resp. neznevýhodňujících podmínek¹³⁶ navazuje komentovaná povinnost na odstavce 10 písm. a), protože zde prezentovaná zásada nediskriminace z uvedených podmínek vyvěrá. V podrobnostech lze proto odkázat na výklad tam uvedený.

V některých případech ovšem zákonodárce na základě výslovné právní úpravy může¹³⁷ upřednostnit jiný obecný zájem (šetrné využívání přírodních zdrojů, trvale udržitelný rozvoj). Typickým příkladem je povinnost provozovatele distribuční soustavy na vymezeném území [§ 2 odst. 1 písm. a)] přednostně připojit k distribuční soustavě výrobu elektřiny z podporovaného zdroje za splnění stanovených podmínek (§ 7 odst. 1 PoZE). V těchto případech by se tak nejednalo o diskriminaci, pokud by byla dána přednost této výrobně elektřiny na úkor výroby elektřiny z nepodporovaného zdroje.

Plnění povinnosti je taktéž zajišťováno nastavením rámce příslušných podmínek podzákonným právním předpisem (PPříEI). Ve své podstatě se ale spíše jedná o vlastní proces posuzování podmínek připojení ze strany provozovatele. **138**

Provozovatel distribuční soustavy zajišťuje měření v distribuční soustavě (§ 49 odst. 1) **139**
Měření elektřiny je průběhové nebo neprůběhové (§ 1 odst. 2 MěřEI). Posléze uvedené reprezentuje měření typu C, kterým je vybavena převážná většina zákazníků. Za účelem zjištění ročního průběhu spotřeby elektřiny u těchto zákazníků se používá metoda typových diagramů dodávek [§ 2 odst. 2 písm. a) bod 14]. Přiřazení odpovídajícího typového diagramu dodávek je výsledkem posouzení více hledisek (například typ zákazníka, charakter odběru, tarif). Jako takové je blíže rozvedeno v PTEI

4. Povinnost zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektřiny distribuční soustavou

„Konkurence v odvětví je nutným předpokladem řádného fungování trhu. V některých případech však chybějící či chybné účinky hospodářské soutěže nutno nahrazovat zásahem státu. Proto v některých případech stát prostřednictvím zvolené politiky stanovuje limity chování firem v odvětví; může působitna růst odvětví či strukturu nákladů, ovlivňovat vstupní či výstupní požadavky, regulovat postavení odvětví vzhledem k substitutům atp.“ (Nývtová, Marinič 2010 s. 195). Praktickým případem je právě zakotvení komentované povinnosti, která je projevem zásady nediskriminace. Jako taková potom souvisí s právem přístupu k distribuční soustavě (poskytnutím distribuce) ve smyslu odstavce 10 písm. a). Provozovatel distribuční soustavy může odmítnout přístup k soustavě z důvodu prokazatelného nedostatku distribuční kapacity nebo z důvodu ohrožení spolehlivosti a bezpečnosti provozu distribuční soustavy. **140**

Pojem „distribuce“ zahrnuje přenos elektřiny distribuční soustavou vysokého, středního a nízkého napětí za účelem jejich dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných (čl. 2 bod 5 směrnice 2009/72). Z uvedeného vymezení se podává, že předmětná povinnost je širší oproti povinnosti zajišťovat neznevýhodňující podmínky pro připojení zařízení k distribuční soustavě [písmeno c)], protože zahrnuje i kategorii obchodníků s elektřinou. **141**

5. Povinnost zřídit technický dispečink

Provozovatel distribuční soustavy je povinen zajistit zřízení technického dispečinku za účelem řízení toků elektřiny v distribuční soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi ostatními distribučními soustavami a přenosovou soustavou ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy, **142**

a to v případě, že provozuje zařízení s napětím 110 kV. Zřízení technického dispečinku je potom imanentní odpovědnost za prováděné dispečerské řízení (§ 26). Pod pojmem odpovídat za jeho činnost je třeba rozumět zajištění řádného provozování technických a technologických celků a výkon příslušných činností svěřit osobám k tomu odborně způsobilým a vyškoleným, které činnost musejí vykonávat řádným způsobem.

Povinnost ve výše uvedeném smyslu nedopadá na všechny držitele licence na **143** distribuci elektřiny, nýbrž je uplatňována vůči užší množině této kategorie účastníků trhu. Kruciólním hlediskem v tomto případě je technická povaha provozovaného zařízení (zařízení s napětím 110 kV). Chybí-li tento stanovený aspekt, provozovatel inkriminovanou povinnost nemá (*a contrario*), to však nevylučuje, aby technický dispečink přesto zřídil.

Provozovatel distribuční soustavy musí zřízení svého technického dispečinku **144** neprodleně oznámit technickému dispečinku provozovatele soustavy, ke které je jeho zařízení připojeno. Podle okolností se bude jednat o provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy.

6. Povinnost zajišťovat měření v distribuční soustavě a s tím spojené konsekvence

Provozovateli je uložena povinnost zajišťovat měření v distribuční soustavě včetně **145** jejich vyhodnocování a předávat operátorovi trhu naměřené a vyhodnocené údaje a další nezbytné informace pro plnění jeho povinností.

Konkretizace povinnosti je obsažena především v § 49 odst. 1, který stanoví, že měření **146** v distribuční soustavě zajišťuje příslušný provozovatel distribuční soustavy. Měřením se zjišťuje množství dodané nebo odebrané činné nebo jalové elektřiny a jeho časový průběh. Podrobnosti týkající se předávání údajů jsou upraveny v prováděcím právním předpise (PTEI). Pro ilustraci lze zmínit povinnost provozovatele předávat operátorovi trhu denně do 11.00 hodin za každou jím provozovanou distribuční soustavu skutečné hodnoty dodávek a odběrů elektřiny v jednotlivých předávacích místech výroben elektřiny vybavených měřeními typu A pro vypořádání odchylek. Komentovaná povinnost souvisí s povinností provozovatele ve smyslu odstavce 11 písm. b), je však rozsahově širší. Vlastní rozsah je limitován požadavkem nezbytnosti.

7. Povinnost zpracovávat a zveřejňovat Pravidla provozování distribuční soustavy

Komentovaná povinnost obsahuje tři roviny. První se dotýká zpracování Pravidel, druhá **147** jejich následného zveřejnění, třetí pak reprezentuje souladnost postupu provozovatele s podmínkami v nich obsaženými.

Provozovatel má povinnost zpracovávat Pravidla provozování distribuční soustavy¹⁴⁸ („Pravidla“), která stanoví zejména minimální technické, plánovací, provozní a informační požadavky pro připojení uživatelů k distribuční soustavě včetně podmínek jejího užívání, a to v jisté souhrnné celistvosti. Pravidla představují zásadní dokument, který je pro ostatní účastníky trhu (potenciální uživatele distribuční soustavy) závazný *ex lege* [například § 23 odst. 1 písm. a) a d)], proto jejich obsahové náležitosti stanoví prováděcí právní předpis (**ObsNál**).

Tím má být zajištěna obsahová jednotnost po formální stránce. Ze stejného důvodu¹⁴⁹ potom nemůže být čistě na vůli soukromoprávního subjektu ponechána ani tvorba obsahu Pravidel bez dalšího. Návrh Pravidel podléhá schvalovacímu řízení vedenému před Úřadem (§ 97a), přičemž každý, jehož oprávněné zájmy mohou být schválením Pravidel přímo dotčeny, může u Úřadu uplatnit připomínky s jejich odůvodněním.

Povinnost zpracovávat Pravidla je kategoricky uložena provozovateli přenosové¹⁵⁰ soustavy a provozovatelům regionálních distribučních soustav. Protože elektrizační soustava je vzájemně propojený soubor zařízení, Pravidla nemohou být v rozporu s Pravidly provozování přenosové soustavy.

Uživatel soustavy je povinen se Pravidly ve stanovených případech řídit, proto musí mít¹⁵¹ objektivně možnost se seznámit s jejich obsahem. Z tohoto důvodu je provozovatel povinen po schválení Úřadem zveřejnit Pravidla způsobem umožňujícím dálkový přístup, což se v praxi uskutečňuje jejich uveřejněním na internetových stránkách.

Ve vztahu k provozovatelům lokálních distribučních soustav (přímo nepřipojených¹⁵² k přenosové soustavě) činí **EnerZ** výjimku v tom smyslu, že pokud dotyčný subjekt vlastní Pravidla schválena nemá, použijí se Pravidla provozovatele distribuční soustavy přímo připojené k přenosové soustavě, na jehož vymezeném území se nachází (odstavec 12). Provozovatel lokální distribuční soustavy danou povinnost tedy striktně uloženu nemá. Je tak ponecháno čistě na jeho vůli, zda vlastní Pravidla bude zpracovávat, či nikoli. Uvedená úprava reaguje na množství držitelů licencí na distribuci elektřiny a směřuje ke snížení s tím spojené administrace. To však samozřejmě neznamená, že ve vztahu k těmto provozovatelům povinnost absentuje zcela. Pakliže provozovatel využije zákonné výjimky, nezbavuje ho to povinnosti zveřejnit převzatá Pravidla způsobem umožňujícím dálkový přístup na svých webových stránkách, a především pak licencovanou činnost musí vykonávat v souladu s těmito „převzatými“ Pravidly.

Povinnost vykonávat licencovanou činnost v souladu s Pravidly, ať již svými, nebo převzatými, potom vyplývá jaksí z povahy věci. Pokud jsou Pravidla závazná (ohledně jejich povahy srov. § 97a ~~4–6~~) pro jiného účastníka trhu s elektřinou, tím spíše musejí zavazovat i svého tvůrce, potažmo uživatele.

8. Povinnost poskytovat provozovateli přenosové soustavy a provozovatelům jiných distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu a vzájemné spolupráce

Zdůrazněný aspekt propojenosti v první řadě značí možnost vzájemného ovlivňování¹⁵⁴ dotčených zařízení. V případech, kdy tento základní předpoklad absentuje, předmětná povinnost se neuplatní.

Komentovaná povinnost je realizována zejména v rámci dispečerského řízení (§ 26)¹⁵⁵ protože tato služba primárně slouží k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu, nadto obsahuje i nezbytný prvek vzájemné spolupráce.

Rozsah a postupy při dispečerském řízení výroben elektřiny, pravidla spolupráce¹⁵⁶ technických dispečinků, termíny a rozsah údajů předávaných provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy pro dispečerské řízení, přípravu provozu přenosové nebo distribuční soustavy a pro provoz a rozvoj elektrizační soustavy, vyhodnocování provozu elektrizační soustavy a způsob využívání zařízení pro poskytování podpůrných služeb upravuje **DispŘEI**.

9. Povinnost zpracovávat roční přípravu provozu distribuční soustavy

Provozovatel distribuční soustavy je povinen zpracovávat v souladu s dispečerským¹⁵⁷ řádem ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy roční přípravu provozu distribuční soustavy, a to zejména rozsah a termíny odstávek zařízení pro distribuci a předpokládané omezení distribuce, a zveřejňovat ji.

Dispečerské řízení, které slouží k zajištění spolehlivého a bezpečného provozu¹⁵⁸ elektrizační soustavy (§ 26), zahrnuje mimo jiné přípravu provozu elektrizační soustavy. V daném kontextu potom roční příprava provozu představuje pouze jeden ze způsobů plnění dané povinnosti, když vedle toho existuje například příprava provozu na měsíční či denní bázi.

Aspekt spolupráce vychází ze skutečnosti, že údaje potřebné pro zpracování přípravy provozu distribuční soustavy získává provozovatel i z jiných zdrojů. Nezbytné údaje provozovatel získává od provozovatele přenosové soustavy, provozovatelů distribučních soustav, výrobců elektřiny, jejichž výroby jsou připojeny k distribuční soustavě, zákazníků, jejichž odběrná elektrická zařízení o napětí vyšším než 1 kV jsou připojena k distribuční soustavě, poskytovatelů podpůrných služeb a držitelů licence na obchod s elektřinou (§ 12 odst. 4 DispŘEI).

Obsahové náležitosti roční přípravy provozu nejsou stanoveny *taxativně* (srov. „zejména¹⁶⁰“) a obsahují též očekávanou výši roční spotřeby elektřiny v distribuční soustavě, předpokládané hodnoty zatížení a jiné.

Roční přípravu provozu distribuční soustavy je provozovatel povinen zpřístupnit třetím¹⁶¹ stranám, což se v praxi děje jejím zveřejněním na webových stránkách.

10. Povinnost každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj distribuční soustavy, a to nejméně na 5 let

Povinnost vyvěrá z jedné ze základních činností provozovatele distribuční soustavy¹⁶², kterou je zajišťování obnovy a rozvoje distribuční soustavy na vymezeném území.

Rozvoj distribuční soustavy je nedílnou součástí činnosti provozovatele, protože jednak¹⁶³ souvisí s proměnnými trendy v elektroenergetice (podporované zdroje, akumulace, snižování ztrát a zvyšování účinnosti, zavádění inteligentních prvků, inovace), jednak je nezbytný z pohledu zabezpečování dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat dodávku po distribuci elektřiny.

Vzhledem k charakteru licencované činnosti je patrná jistá dlouhodobost v otázkách¹⁶⁴ plánování a výstavby nezbytných zařízení (například nutnost zvýšení kapacity v dané oblasti, nová vedení), což determinuje minimální spodní hranici požadované doby (5 let). Protože rozvoj soustavy je plánován kontinuálně, přičemž v průběhu doby doznává dílčích změn, je zakotvena nezbytnost každoročního upřesňování. Posledním požadavkem je zveřejnění plánovaného rozvoje, který je zpravidla plněn uveřejněním na webových stránkách provozovatele distribuční soustavy.

11. Povinnost průběžně zveřejňovat informace o možnostech distribuce elektřiny v distribuční soustavě způsobem stanoveným v Pravidlech provozování distribuční soustavy

Informace o možnostech distribuce zahrnují údaje o volné distribuční kapacitě v různých obdobích roku, případně pro různé typy dní na vedeních 110 kV a transformaci 110 kV /vn. Možnosti distribuce elektřiny nejsou v čase neměnné, nýbrž variabilní s ohledem na velké množství nejrůznějších vlivů (stav zařízení, stavební činnost, opravy, modernizace, přírodní podmínky a jiné). Z tohoto důvodu je logicky stanoven požadavek průběžného informování uživatelů soustavy či žadatelů o připojení (i potenciálních) tak, aby měli možnost se s těmito informacemi seznámit. Sousloví průběžně zveřejňovat značí znak jisté operativnosti, proto přichází v úvahu způsob stanovený v Pravidlech, kterým bývá zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Pokud provozovatel distribuční soustavy vlastní Pravidla schválena nemá, musí¹⁶⁶ postupovat ve smyslu podmínek převzatých Pravidel (§ 25 odst. 12). Racionálním se totiž jeví závěr, že podmínky distribuce musí průběžně zveřejňovat každý provozovatel distribuční soustavy. I v těchto případech tedy musí platit zajištění zveřejnění informace o možnostech distribuce elektřiny. Typicky se bude opět jednat o zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup.

12. Povinnost provádět hodnocení provozu distribuční soustavy z technického hlediska

Plnění předmětné povinnosti vyvěrá z požadavků dispečerského řízení (§ 26)¹⁶⁷ Spolehlivost dodávek elektřiny si nezbytně vyžaduje soustavné sledování provozních parametrů distribuční soustavy. Technický dispečink provozovatele distribuční soustavy zpracovává denní, týdenní, měsíční a roční hodnocení provozu distribuční soustavy, které mimo jiné obsahuje vyhodnocení skutečného průběhu zatížení a rozbor poruchových stavů v distribuční soustavě.

Výsledky hodnocení provozu a analýz uchovává provozovatel distribuční soustavy¹⁶⁸ nejméně po dobu 10 let. Podrobnosti hodnocení provozu distribuční soustavy jsou uvedeny v provozních instrukcích technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy (§ 14 DispŘEI).

13. Povinnost zpracovávat údaje nezbytné pro rozhodnutí Úřadu o cenách za distribuci elektřiny

Činnosti distribuce elektřiny náležejí do tzv. přirozených monopolů, jejichž fungování je¹⁶⁹ na určitém území zabezpečeno zpravidla pouze jedinou soustavou, protože budování paralelní infrastruktury není ekonomicky efektivní. Aby nedocházelo k tomu, že provozovatel bude nekontrolovatelně určovat ceny, musí být část ceny (v tomto případě cena za zajištění služby distribuční soustavy) regulována. Regulace je v působnosti Úřadu (§ 17 odst. 4), který rozhoduje v souladu s CenZ (§ 19a).

Rozsah povinnosti je limitován požadavkem, že se musí jednat pouze o údaje¹⁷⁰ nezbytné, z čehož zároveň plyne nutnost jejich předání Úřadu. Komentované ustanovení je konkretizací obecné povinnosti držitele licence [§ 11 odst. 1 písm. b)].

Tyto údaje se poskytují v rozsahu vymezeném RegVy.

171

14. Povinnost zajišťovat ochranu chráněných informací, včetně zajištění ochrany údajů předávaných operátorovi trhu

Ustanovení čl. 27 směrnice 2009/72 ukládá provozovateli distribuční soustavy¹⁷² povinnost zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a o kterých se dozví při výkonu své činnosti, a musí zabránit tomu, aby zveřejněné informace o vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, byly poskytovány diskriminačním způsobem.

Pro účely řádného výkonu příslušné činnosti musí provozovatel zákonitě disponovat¹⁷³ znalostí nejrůznějších údajů. Držitel licence je obecně povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech charakteru obchodního, technického a finančního, o kterých se dozvěděl od svých zákazníků [§ 11 odst. 1 písm. g)].

Pro pochopení rozsahu komentované povinnosti je nejprve nutné vymezit a objasnit¹⁷⁴ pojem tvořící předmět ochrany. Chráněná informace je pro účely EnerZ definována jako informace v jakékoliv podobě, která má charakter obchodního tajemství, nebo jiná zákonem chráněná informace nebo informace charakteru obchodního, technického nebo finančního získaná při výkonu činnosti držitele licence, která není veřejně dostupná [§ 2 odst. 1 písm. d)].

V první řadě se musí jednat o informaci (z lat. *in-formatio*), což je široký pojem,¹⁷⁵ zpravidla chápáný jako o údaj o něčem. K danému znaku přistupuje další podmínka, a sice její obecná neveřejnost, resp. veřejná nedostupnost, tudíž jejím nositelem není každý.

Můžeme rozlišovat mezi dvěma základními okruhy chráněných informací, které se¹⁷⁶ jednak vztahují k provozovaným zařízením, přičemž zahrnují nejen zařízení ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy, nýbrž také zařízení vlastnický patřící jinému subjektu, která jsou provozována na základě jiného užívacího titulu (například ohledně technických parametrů), a jednak jsou výsledkem obchodní činnosti provozovatele (údaje o uživatelích soustavy, smluvní informace apod.).

177

Explicitně je sice zmíněna ochrana údajů ve vztahu k operátorovi trhu, nicméně se jedná o pouhou výšeč obsahu pojmu chráněná informace, takže lze dovodit, že ochrana musí být zajištěna i ve vztahu ke komunikaci probíhající s jiným účastníkem trhu, například provozovatelem přenosové soustavy.

15. Povinnost zpracovávat a upřesňovat havarijní plán

Havarijní plán je významným nástrojem prevence a zpracovává se za účelem **178** připravenosti provozovatele distribuční soustavy na zvládnutí v úvahu přicházejících mimořádných situací. Na rozdíl od výrobce elektřiny není stanovena výjimka pro určité subjekty, z čehož plyne, že komentovaná povinnost je uložena každému provozovateli distribuční soustavy.

Povinnost vypracovat havarijní plán je nutné splnit do 6 měsíců od udělení licence **179** Lhůta počíná běžet od nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence (§ 73 SpŘ), nikoli od samotného okamžiku vydání předmětného rozhodnutí.

Zahrnuje rovněž povinnost korigování obsahových náležitostí havarijního plánu **180** v určené časové periodě. Každoroční upřesňování souvisí s nutností aktualizace, resp. připravenosti havarijního plánu na nové podmínky (změna struktury zdrojů, technické inovace, požadavky sítě, změna sumy relevantních smluv apod.). Povinnost spolupráce souvisí s oběma předcházejícími povinnostmi. Nezbytnost spolupráce vyplývá ze vzájemné propojenosti, a tím pádem i ovlivňování provozovaných zařízení.

Držitel licence postupuje při výkonu licencované činnosti při řešení mimořádných **181** událostí a krizových situací podle havarijního plánu a spolupracuje při tom se stálými orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému a s orgány krizového řízení; havarijní plán je součástí plánu krizové připravenosti (§ 11 odst. 2).

Obsahové náležitosti havarijního plánu stanoví Ministerstvo (příloha č. 4 **NouzEI**). **182**

Porušení předmětné povinnosti zakládá odpovědnost za přešůpek podle § 91 odst. **483** písm. d).

16. Povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup

Požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi **184** v elektroenergetice, včetně výše náhrad za její nedodržení, postupy a lhůty pro

uplatnění nároku na náhrady a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb na základě zmocnění [§ 98a odst. 2 písm. c)] stanoví Úřad vyhláškou (KvalDoEI), což zároveň determinuje subjekt, jemuž má být úroveň kvality dodávek a služeb vykázána, kterým je Úřad.

Držitel licence na distribuci elektřiny je povinen do 31. března následujícího kalendářního roku podle vzoru zpracovat souhrnnou zprávu o dosažené úrovni kvality distribuce elektřiny a souvisejících služeb za předchozí kalendářní rok, včetně porovnání s předcházejícím obdobím [§ 23 odst. 1 písm. a) KvalDoEI].¹⁸⁵

Provozovatel regionální distribuční soustavy předkládá souhrnnou zprávu Úřadu vždy, provozovatel lokální distribuční soustavy ji předkládá na vyžádání Úřadu. Provozovatel regionální distribuční soustavy vedle toho zpracovává měsíční zprávu o dodržování standardů distribuce elektřiny ve formě vzorových výkazů. Provozovatel regionální distribuční soustavy a dodavatel předkládá měsíční zprávy Úřadu v elektronické podobě vždy do 90 dnů od posledního dne období, za které se výkaz zpracovává (§ 23 odst. 2 a 5 KvalDoEI).¹⁸⁶

17. Povinnost na své náklady zajistit připojení svého zařízení k jiné distribuční soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektřiny mezi distribučními soustavami, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení k této distribuční soustavě

Protože elektrizační soustava je převážně vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přenos, transformaci a distribuci elektřiny [§ 2 odst. 2 písm. a) bod 4], je evidentní, že distribuční soustava je částí většího celku. V rámci komentované povinnosti se jedná o okruh zařízení tzv. lokálních distribučních soustav, pro něž je typická absence připojení k přenosové soustavě. Na jiné distribuční soustavy dopadá zvláštní ustanovení [odstavec 10 písm. t)].¹⁸⁷

Žádost o připojení posuzuje provozovatel té distribuční soustavy, ke které má být zařízení (distribuční soustava) připojeno. Podmínky připojení a náklady s tím spojené upravuje PPřiEI.¹⁸⁸

Problematika měření je blíže rozvedena v § 49. Měřicí zařízení instaluje provozovatel té distribuční soustavy, ke které má být zařízení připojeno. Připojovaný provozovatel je povinen umožnit přístup k měřicímu zařízení ve smyslu § 49 odst. 6.¹⁸⁹

18. Povinnost poskytnout na vyžádání dodavateli poslední instance údaje o zákazníkovi a jeho odběrném místě v rozsahu nezbytném pro zajištění dodávky poslední instance

Povědomost o nastoupení důvodů pro uplatnění institutu dodavatele poslední instancí¹⁹⁰ nabývá provozovatel distribuční soustavy zpravidla na základě informací poskytnutých bezodkladně operátorem trhu (§ 58 odst. 4 PTEI).

Údaje je provozovatel povinen poskytnout v určeném rozsahu (aspekt nezbytnosti) na¹⁹¹ základě předchozí žádosti oprávněného subjektu, kterým je dodavatel poslední instance (§ 12a odst. 1). Protože operátor trhu v případech podle § 12a oznamuje dodavateli poslední instance odběrná místa zákazníků včetně jejich registračních čísel [§ 20a odst. 4 písm. o)], lze se domnívat, že komentovaná povinnost se týká jiných než výše uvedených údajů.

V případech dodávky elektřiny dodavatelem poslední instance předává provozovatel¹⁹² distribuční soustavy dodavateli poslední instance identifikační údaje o dotčeném zákazníkovi (§ 12a odst. 5). Povinnost se vztahuje k zákazníkovi, jehož odběrné místo se nachází na vymezeném území, v jehož rámci provozovatel vykonává licencovanou činnost [§ 2 odst. 1 písm. a)].

Naproti tomu dodavatel poslední instance je povinen neprodleně oznámit dotčenému¹⁹³ zákazníkovi a provozovateli distribuční soustavy zahájení dodávky, výši ceny a ostatní podmínky dodávky.

19. Povinnost na své náklady zajistit připojení svého zařízení k přenosové soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektřiny mezi přenosovou a distribuční soustavou, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy spojených s připojením svého zařízení k přenosové soustavě

Komentované ustanovení se uplatní ve vztahu k distribučním soustavám, které mají být¹⁹⁴ přímo připojeny do přenosové soustavy (poté označovaným za regionální distribuční soustavu). V přiměřenostech lze odkázat na výklad § 25 ^{121–129}.

20. Povinnost informovat Ministerstvo nejpozději do konce druhého týdne měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí o fyzikálních tocích dovozu elektřiny ze států, které nejsou členy Evropské unie

Komentovaná povinnost provozovatele distribuční soustavy koresponduje práv¹⁹⁵ Ministerstva takové informace obdržet, a to pro plnění jemu uložené povinnosti informovat Komisi [§ 16 písm. d) bod 3]. Povinnost má svůj předobraz v čl. 25 směrnice 2003/54, který stanovil, že členské státy informují Komisi každé 3 měsíce o dovozu elektřiny ze třetích zemí vyjádřeném fyzickými toky, které se uskutečnily v průběhu předchozích 3 měsíců. Dle srovnávací tabulky však inkriminovaný článek již nemá

ekvivalent v současně platné směrnici 2009/72. Z uvedeného se podává, že komentované ustanovení je obsoletní, což se projevuje i v rámci působnosti Ministerstva.

21. Povinnost zpracovávat a předávat operátorovi trhu údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek a potřebné údaje k uplatnění ceny za systémové služby a ceny za činnosti operátora trhu

Měření v distribuční soustavě zajišťuje příslušný její provozovatel. U zákazníků¹⁹⁶ odebírajících elektřinu ze sítí nízkého napětí může být časový průběh nahrazen typovým diagramem dodávek (§ 49 odst. 1). Typový diagram dodávek charakterizuje roční průběh spotřeby elektřiny u zákazníka s měřením typu C (jedná se o neprůběhové měření), který se používá pro vyhodnocování odchylek [§ 2 odst. 2 písm. a) bod 7].

Obecně platí, že každý účastník trhu s elektřinou odpovídá za odchylku, a to buď přímo¹⁹⁷ nebo zprostředkovaně (§ 22 odst. 2). Plnění stanovené povinnosti je klíčové k tomu, aby trh s elektřinou mohl být reálně uskutečňován. Odrazem komentované povinnosti je právo operátora trhu na poskytnutí těchto informací [§ 20a odst. 5 písm. b)], a to pro účely plnění jemu uložené povinnosti odchylky vyhodnocovat, zúčtovat a vypořádávat [§ 20a odst. 4 písm. b) a c)]. Podrobnosti stanoví PTEI. Jedná se o činnost prováděnou operátorem trhu na základě smlouvy o zúčtování odchylek (§ 50 odst. 11), jejímž charakteristickým rysem je úplatnost. Skladba uplatňovaných cen, resp. cena za systémové služby a cena za činnost operátora trhu je blíže rozvedena v § 48 PTEI. Jedná se o ceny regulované, tedy jejich výše není závislá na vůli provozovatele, a jsou podřaditelné pod pojem souvisejících služeb v elektroenergetice. Systémové služby [§ 2 odst. 2 písm. a) bod 13] zajišťuje provozovatel přenosové soustavy [§ 24 odst. 1 písm. d)]. Na úrovni distribuční soustavy tyto služby příslušný provozovatel účtuje dodavateli elektřiny, který je následně uplatňuje vůči ostatním účastníkům trhu s elektřinou.

22. Povinnost zpracovávat a předávat Ministerstvu a Úřadu jednou ročně, nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku, zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení distribuční soustavy

Držitel licence na distribuci elektřiny při své činnosti používá technických zařízení ve¹⁹⁸ svém souhrnu tvořících distribuční soustavu [§ 2 odst. 2 písm. a) bod 1]. V rámci výkonu relevantní činnosti je povinen zajistit, aby k výkonu licencované činnosti byla používána technická zařízení, která splňují požadavky bezpečnosti a spolehlivosti stanovené právními předpisy a technickými normami, v plynárenství i technickými pravidly, která jsou registrována u Hospodářské komory České republiky [§ 11 odst. 1 písm. c)]. Protože se jedná o činnosti veřejného zájmu, je žádoucí zakotvení souhrnné informační povinnosti vůči státním orgánům vykonávajícím působnost v rámci energetických trhů.

Povinnost musí být plněna s roční periodicitou s mezním termínem jejího předání¹⁹⁹
Zpráva by měla zahrnovat technické ukazatele, koncepci údržby apod.

23. Povinnost zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na distribuci elektřiny u operátora trhu

Podnikat v energetických odvětvích, resp. provozovat činnost distribuce elektřiny lze²⁰⁰ pouze na základě licence udělené Úřadem. Licence zakládá právo podnikat v předmětu činnosti distribuce elektřiny. Lhůta 30 dnů nepočíná běžet od doby vydání rozhodnutí (§ 71 odst. 2 SpŘ), potažmo okamžikem oznámení rozhodnutí (§ 72 SpŘ), nýbrž od okamžiku právní moci takového rozhodnutí (§ 73 SpŘ).

Operátor trhu vytváří a spravuje číselníky registrovaných účastníků trhu s elektřinou²⁰¹ a při procesu registrace přiděluje účastníkovi trhu s elektřinou třináctimístný identifikační číselný kód. Dále operátor trhu přiděluje výše uvedeným účastníkům trhu identifikační číslo registrovaného účastníka trhu s elektřinou (§ 15 odst. 1 a 2 PTEI). Aktem registrace získá provozovatel distribuční soustavy přístup do systému operátora trhu, prostřednictvím kterého probíhá komunikace s operátorem trhu [§ 2 písm. k) PTEI]. Registrovaným účastníkem trhu s elektřinou je tedy provozovatel distribuční soustavy, který má přístup do informačního systému operátora trhu na základě proběhlé registrace.

24. Povinnost řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, ke které je jeho soustava připojena, při stavech nouze vyhlášených tímto provozovatelem nebo při předcházení stavům nouze oznámeném tímto provozovatelem

Dispečerské řízení se provádí prostřednictvím technických dispečinků, u nichž se²⁰² uplatňuje zásada hierarchie (§ 26). Dispečerskými pokyny jsou provozní instrukce technického dispečinku nebo operativní pokyny technického dispečinku vydávané provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy (§ 6 DispŘEI), kterých povinný subjekt zpravidla musí uposlechnout a jimi se řídit. Užitý větný člen „zpravidla“ značí, že operativní pokyn nemusí být vykonán za každých okolností, popřípadě může být provedena manipulace i bez operativního pokynu, jsou-li ohroženy právem chráněné zájmy. Operativním pokynem se subjekt nemusí řídit tehdy, pokud by provedení operativního pokynu vedlo k ohrožení života nebo zdraví osob. V případě, že operativní pokyn z tohoto důvodu není vykonán, technický dispečink a ten, kterému byl operativní pokyn dán, provedou prokazatelný záznam, ve kterém popíší, k jakému ohrožení mohlo dojít a proč nebyl operativní pokyn vykonán (§ 8 DispŘEI).

Pokud je distribuční soustava připojena přímo do přenosové soustavy, vzniká **203** provozovateli této regionální distribuční soustavy povinnost řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy. V případě distribuční soustavy lokální, tj. přímo nepřipojené k přenosové soustavě, nastupuje povinnost řídit se pokyny toho provozovatele, k jehož distribuční soustavě je dotčené zařízení připojeno, pakliže má zřízen technický dispečink; jinak toho provozovatele distribuční soustavy, který zřizuje technický dispečink.

Povinnost poněkud nelogicky omezuje svůj dosah pouze ve vztahu k nestandardním **204** stavům (§ 54), když v rámci praktického provozu distribuční soustavy je dispečerské řízení nedílnou součástí provozu (řízení toků apod.).

25. Povinnost zajistit přenos elektřiny a v případě provozovatele distribuční soustavy nepřipojené přímo k přenosové soustavě distribuci elektřiny

Komentovaná povinnost zohledňuje faktické situace, kdy se výroba a dodávka elektřiny **205** zpravidla nerealizuje pouze v rámci vymezené distribuční soustavy. Právní vztahy s předmětem dodávky elektřiny mohou být uzavřeny mezi výrobcem elektřiny připojeným k přenosové soustavě a zákazníkem připojeným k regionální distribuční soustavě. Za účelem zajištění dodávky elektřiny *de iure* potom v těchto případech vyvstává nezbytnost zajistit i přenos elektřiny v rámci příslušné sítě přenosové soustavy. Provedení přenosu elektřiny pro zákazníka zajišťuje příslušný provozovatel regionální distribuční soustavy. Odebírá-li zákazník elektřinu z distribuční soustavy, která není připojena k přenosové soustavě, zajišťuje tento provozovatel lokální distribuční soustavy distribuci elektřiny u tzv. regionálního provozovatele distribuční soustavy.

Uvedené zohledňuje například smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny (§ 5 **206** odst. 2), která v souvislosti s dodávkou elektřiny výslovně zmiňuje související službu v elektroenergetice, což je zastřešující pojem pro službu přenosové soustavy nebo službu distribuční soustavy [§ 2 odst. 2 písm. a) bod 19].

26. Povinnost provést technická opatření k ochraně ptactva

Písmeno g) ukládá provozovateli distribuční soustavy povinnost provést technická **207** opatření k ochraně ptactva na nově instalovaných stožárech venkovního vedení vysokého napětí a při výměně stávajících stožárů.

Povinnost vychází ze zásady prevence. Jako taková je konkretizací obecné povinnosti **208** držitele licence vykonávat licencovanou činnost tak, aby nedošlo k ohrožení zájmu na ochraně životního prostředí [§ 11 odst. 1 písm. i)].

Předmětná povinnost je odrazem toho, že v podmínkách České republiky existují tisíce **209** kilometrů vedení, což předurčuje i četnost stožárů, takže úhyn ptactva je značný. Stožáry venkovních nadzemních elektrických vedení, jakožto vyvýšené body v krajině, zejména v nezalesněných oblastech, přímo vybízejí k dosedání ptactva, kterému tím hrozí nebezpečí úrazu (náráz do vodičů, usmrcení elektrickým obloukem). Nejohroženější skupinou jsou obecně dravci, protože ti si k lovu vybírají právě tato „vhodná“ místa.

Příkladem opatření k ochraně ptactva může být instalace tzv. hřebenů nebo laviček **210** které brání dosednout ptactvu do nebezpečných míst. Je nutné podotknout, že instalaci určitého technického opatření k ochraně ptactva zpravidla předchází testování nejvhodnějšího způsobu ochrany.

Komentovaná povinnost nedopadá na všechna vedení distribuční soustavy bez dalšího **211** nýbrž je výslovně vztažena k pouze k jedné z napěťových hladin, konkrétně k vysokému napětí (elektrické napětí od 1 000 V do 52 kV). Provozovatel, který tato zařízení neprovozuje, inkriminovanou povinnost *explicitně* uloženu nemá.

Povinnost je vztažena k nově instalovaným stožárům venkovního vedení, působí tedy **212** *pro futuro*. Uplatňuje se však i ke stožárům stávajícím ve smyslu jejich výměny. V daném kontextu je ovšem nutné zohlednit též čl. II bod 4 přechodného ustanovení zákona č. **158/2009 Sb.**, který povinnost vztahuje i na stávající stožáry venkovního vedení vysokého napětí. Provozovatel distribuční soustavy je totiž povinen provést technická opatření k ochraně ptactva u stávajících stožárů venkovního vedení vysokého napětí do 15 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. do 4. července 2024). Po tomto datu by tedy měly být veškeré stožáry vysokého napětí a venkovního provedení vybaveny technickými prostředky k ochraně ptactva.

Porušení povinnosti zakládá odpovědnost za přešůpek podle § 91 odst. 4 písm. d). **213**

Je nutné podotknout, že nerespektování předmětné povinnosti ze strany provozovatele **214** zakládá možnou odpovědnost i za přešůpek v režimu **OchPřKr**. Fyzické a právnické osoby jsou povinny při provádění stavebních prací v energetice postupovat tak, aby nedocházelo k nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů, kterému lze zabránit technicky i ekonomicky dostupnými prostředky. Orgán ochrany přírody uloží zajištění či použití takovýchto prostředků, neučiní-li tak povinná osoba sama (§ 5 odst. 3 OchPřKr). Citované ustanovení vychází z předpokladu, že úhyn živočichů je při výkonu určitých činností v jisté míře v podstatě nevyhnutelný, resp. že by byla povinnost předcházet úhynu v jakékoliv míře neproporcionální vůči chráněnému zájmu. Preventivní povinnost se tak vztahuje výhradně k činnostem, při kterých by mohlo

docházet k úhynu v nižší míře než nadměrné, a to právě v rozsahu předcházení tomuto nadměrnému úhynu. Početní hledisko však není rozhodující; za nadměrný úhyn lze totiž považovat zejména takový úhyn, ke kterému dochází zbytečně, aniž by jím byla prováděná činnost pevně podmíněna. Povinnost se uplatní pouze tehdy, pokud je možné ji realizovat za použití technicky i ekonomicky dostupných prostředků. Požadavky na provádění činnosti může vznést orgán ochrany přírody již v závazném stanovisku z pozice dotčeného orgánu při rozhodování povolení této činnosti, typicky v řízení podle *StavZ* (*Vomáčka, Knotek, Konečná, Hanák, Dienstbier, Průchová 2018 s. 66–67*). Ochrana ptáků před úrazy elektrickým proudem je specificky obsažena v § 5a odst. 5 OchPřKr, který stanoví, že každý, kdo buduje nebo rekonstruuje nadzemní elektrické vedení vysokého napětí, je povinen opatřit je ochrannými prostředky, které účinně zabrání usmrcování ptáků elektrickým proudem.

27. Povinnost zajišťovat propagaci energetických služeb a jejich nabídky zákazníkům za konkurenceschopné ceny energetických služeb

Energetickou službou se rozumějí činnosti, jejichž účelem je ověřitelné a měřitelné nebo²¹⁵ výpočtem stanovené zvýšení účinnosti užití energie nebo jejichž účelem jsou úspory spotřeby energie prostřednictvím energeticky účinných technologií nebo provozní činností, údržbou nebo kontrolou [§ 2 odst. 2 písm. o) HospEn]. Pojem energetických služeb tedy zahrnuje rozličnou škálu služeb od poskytování poradenství přes zajištění zpracování projektů až po činnosti zajišťování servisu a provozu různých zařízení (revize instalovaných elektrických zařízení apod.).

Jedná se o vágní pojem, který souvisí s obecnou povinností podle § 11 odst. 1 písm. k).²¹⁶

28. Povinnost při změně parametrů elektřiny upravit na svůj náklad svá zařízení tak, aby vyhovovala těmto změnám

I v případě distribuční soustavy se jedná o zařízení připojené do elektrizační soustavy,²¹⁷ a to přímo nebo zprostředkovaně. Provozovatel tedy musí určitým způsobem reagovat na změnu parametrů elektřiny, kterými jsou především přechod na jiné napětí a změna typu sítě. V těchto případech musí provozovatel distribuční soustavy provést adekvátní úpravu svých zařízení. Obdobná povinnost je uložena výrobcí elektřiny [§ 23 odst. 2 písm. r)] a zákazníkovi [§ 28 odst. 2 písm. h)].

29. Povinnost zajistit si dodávku elektřiny na krytí ztrát v distribuční soustavě a pro vlastní potřebu

Ztráty v distribuční soustavě lze podle charakteru rozlišovat na technické a netechnické.²¹⁸ Technické ztráty souvisejí s provozovanými zařízeními, resp. jsou důsledkem užitých materiálů (mají původ v jejich povaze). Lze je jistým způsobem eliminovat (například

použitím adekvátních materiálů), nikoli však zcela vyloučit. „O technických ztrátách lze hovořit, když dodaný příkon do zařízení je větší než získaný, který se proměnil například v mechanickou práci. Teplo, které není při proměně využito, je v tomto případě také ztrátou technickou. Ve skutečnosti se jedná neustále o proměny forem energie“ (Končický 2017 s. 8). Netechnické ztráty mají původ v lidském jednání a jsou reprezentovány neoprávněnými odběry elektřiny (§ 51), kdy je ze soustavy odebráno množství elektřiny, které neodpovídá sjednaným a zaznamenaným odběrům.

Ztráty jsou jistým způsobem zohledněny v regulované ceně, protože představují jeden z faktorů ovlivňujících její výpočet. **219**

Vlastní potřeba může zahrnovat dodávku elektřiny v souvislosti s provozováním elektrických stanic a jiných zařízení, napájení systémů apod. **220**

30. Povinnost hradit operátorovi trhu ceny za činnosti operátora trhu

Činnosti operátora trhu (§ 20a) jsou v rámci trhu s elektřinou nezastupitelné, proto je určitým způsobem hradí všichni účastníci trhu. **221**

Účastník trhu s elektřinou hradí platby za související služby v elektroenergetice provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je zařízení účastníka trhu s elektřinou připojeno přímo nebo prostřednictvím svého dodavatele. Provozovatel distribuční soustavy, která není připojena k přenosové soustavě nebo k jiné distribuční soustavě v České republice, hradí cenu za činnosti operátora trhu uhrazené jinými účastníky trhu s elektřinou provozovateli regionální distribuční soustavy, v jehož distribučním území se tato soustava nachází (§ 50 odst. 1 PTEI). Další podrobnosti, složky ceny a způsob úhrady upravují PTEI. **222**

31. Povinnost registrovat odběrná místa a předávací místa u operátora trhu

Odběrné místo je pro účely EnerZ definováno v § 2 odst. 2 písm. a) bod 6. Předávacím místem je místo předání a převzetí elektřiny mezi provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy a jiným účastníkem trhu s elektřinou, jehož zařízení je k této soustavě připojeno, s výjimkou odběrného místa [§ 2 písm. e) PTEI]. **223**

Registrační povinnost dopadá na všechna odběrná a předávací místa připojená k jiné provozované distribuční soustavě včetně všech změn, které se k tomu vztahují. **224**

Podrobnosti jsou upraveny v PTEI.

225

XII. Přestupky

Z hlediska systematiky právní úpravy přestupků se primárně nejedná o přestupky²²⁶ vymezené držiteli licence obecně, nýbrž o zvláštní kategorii přestupků vztažených toliko k jednotlivé kategorii držitelů licencí jakožto účastníků trhu s elektřinou.

Přestupky včetně možné výše pokut jsou upraveny v § 91 odst. 1 a 4.

227

ZDENĚK ZDVIHAL

Poznámky pod čarou:

Zákon č. **183/2006 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (**stavební zákon**).

Zákon č. **184/2006 Sb.**, o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (**zákon o vyvlastnění**).

Poznámky pod čarou:

4d Zákon č. **183/2006 Sb.**, o územním plánování a stavebním řádu (**stavební zákon**).

4e Zákon č. **184/2006 Sb.**, o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (**zákon o vyvlastnění**).